

Ile wydamy na świąteczne zakupy »2

W Wilnie otwarto nowe muzeum »9

Jakie świadczenia przysługują rodzinom wielodzietnym na Litwie? »14-15

Następny numer wydania codziennego „K.W.” ukaże się 4 kwietnia br.

20 lat w NATO: Litwa rozwiązała wówczas swój największy egzystencjalny problem

Fot. Marian Paluszkiewicz

Litwa, w marcu 2004 r., oficjalnie została pełnoprawnym członkiem NATO. Dyplomata Antanas Valionis, który brał udział w negocjacjach, twierdzi, że dzięki członkostwu w Sojuszu Północno-Atlantyckim nasz kraj otrzymał gwarancje bezpieczeństwa, jakich nie miał nigdy w historii. »12-13

Sejmowa Komisja Śledcza: Nausėda złamał przysięgę »6-7

ISSN 1392-0405

14 kwietnia uczcij pamięć o Żołnierzach Wyklętych »18-19

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępcy red. nac.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski, Anna Pieszko,
Antoni Radczenko, Marian Paluszkiewicz — fotoreporter.

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. +370 685 040 84),
kolport@kurierwilenski.lt), Jolanta
Balkiewicz — reklama (tel. +370 260
84 44, reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski”

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

*Materialów niezamówionych redakcja
nie zwraca. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstów.*

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

*Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinii redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023-2024.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Ile wydamy na świąteczne zakupy

Anna Pieszko

Wielkanoc coraz bliżej, w naszych domach trwa ją ostatnie przygotowania do tego najważniejszego święta w roku. Okres Wielkiego Tygodnia to przede wszystkim czas wewnętrznego przygotowania na Uroczystość Zmartwychwstania Chrystusa. Poza wymiarem duchowym, okres ten ma też swój wymiar materialny, związany ze sprzątaniami domu i przygotowaniem świątecznych potraw, których nie może zabraknąć podczas tradycyjnych spotkań rodzinnych. Ile wydamy w tym roku na świąteczne zakupy?

— Przygotowując się do świąt, zawsze sporządzam listę niezbędnych produktów i sprawdzam promocje w poszczególnych sklepach. Przed świętami nie brak różnych zniżek, co pozwala trochę zaoszczędzić. Staram się, żeby na świątecznym stole niczego nie zabrakło i żeby było smacznie i kolorowo. Dlatego wiele potraw przyrządzam sama, co też pozwala trochę zaoszczędzić. Już zrobiłam zakupy i wyszło mi, że na święta w naszej dziewięcioosobowej rodzinie wydamy w tym roku 190 euro — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” wilnianka Łucja.

Jak wynika z badań przeprowadzonych w marcu przez sieć handlową Rimi, ponad połowa ankietowanych planuje wydać na wielkanocny stół do 50 euro, a ponad jedna trzecia spodziewa się, że będzie mogła przeznaczyć na świętowanie do 150

euro. Prawie połowa badanych uważa, że wielkanocny stół będzie ich kosztował tyle samo, co w ubiegłym roku.

Według Eglė Krasauskienė, szefowej działu Public Relations i Odpowiedzialności Korporacyjnej w Rimi Lietuva, planując tańsze zakupy, kupujący najbardziej cenią sobie różne rabaty i kupowanie z wyprzedzeniem, co pozwala zaoszczędzić pieniądze.

Jak wynika z odpowiedzi 33 proc. ankietowanych, najbardziej się sprawdza kupowanie jedzenia w ramach promocji. Wielu kupujących korzysta z nich podczas zakupów tygodniowych, ale coraz więcej osób kupuje z wyprzedzeniem promocyjne produkty o długim terminie przydatności do spożycia. Ponadto prawie jedna czwarta ankietowanych (24 proc.) stwierdziła, że zaoszczędzić pieniądze pomaga gotowanie w domu.

„Tradycje dziadków i rodziców są żywe: bliżsi i dalsi krewni gromadzą się przy świątecznym stole, a świętowanie trwa dwa dni, więc ludzie mają tendencję do gotowania większej liczby po-

traw, którymi można się wspólnie dzielić” — mówi Krasauskienė.

Aż 35 proc. badanych zamierza kupić na Wielkanoc 20–30 jajek, prawie tyle samo (38 proc.) — prawdopodobnie dla mniejszych rodzin — planują zakup 10 sztuk. Ceny jajek w różnych sieciach handlowych wahają się obecnie od 0,89 do 1,99 euro za 10 sztuk.

— Na naszym wielkanocnym stole nie może zabraknąć malowanych jajek, które zawsze maluję w cebulowej lusce. Na stole na pewno nie zabraknie kolorowych sałatek z jajkami, różnego rodzaju potraw z mięsa, domowych ciast. Z Wielkanocą kojarzą się domowe wypieki, jak np. tradycyjne baby wielkanocne czy mazurki. W moim rodzinnym domu nie było tradycji pieczenia mazurki, ale na pewno zrobię nasz ulubiony sernik. No i wyszperałam przepis na babę wielkanocną. Już się nie mogę doczekać tych naszych spotkań przy wielkanocnym stole — mówi Łucja. ■

TVP
WILNO

Na wielkanocnym stole tradycyjnie nie może zabraknąć malowanych jajek **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Apel o przekazanie części podatku na „Kurier Wileński”

Szanowni Czytelnicy! Apelujemy do Was o przekazanie 1,2 proc. od wpłaconego przez Was w 2023 r. do Inspekcji Podatkowej podatku dochodowego – na rzecz „Kuriera Wileńskiego”.

Jest to kluczowe, aby polski dziennik na Litwie mógł istnieć. Bez swoich mediów społeczność Polaków na Litwie nie będzie miała siły przebicia, aby walczyć o swoje interesy.

Krok po kroku

Mieszkańcy Litwy na rzecz organizacji pozarządowych mogą co roku przekazać 1,2 proc. swojego podatku.

Jak można wesprzeć „Kurier Wileński”? Wystarczy do 2 maja 2024 r. złożyć elektronicznie wniosek FR0512. Możemy go przekazać za pośrednictwem EDS (lit. Elektroninio deklaravimo sistema) po wejściu na stronę <https://deklaravimas.vmi.lt>. Kolejność działań:

Wybieramy:

Deklaravimas

Klikamy: Pildyti formą;

Wypełniamy formularz wg instrukcji;

Aby wypełnić wniosek FR0512, należy wpisać kod identyfikacyjny „Kuriera Wileńskiego” – 300073186 (jmonės kodas 300073186).

UWAGA: wniosek złożony po 2 maja br. już nie będzie rozpatrywany. Zostanie on także odrzucony,

jeżeli w terminie przed 2 maja br. nie złożymy deklaracji podatkowej GPM311 za 2023 rok.

Wszelkie dodatkowe informacje dotyczące składania deklaracji FR0512 można uzyskać na stronie internetowej www.vmi.lt lub telefonicznie pod nr tel. 1882.

Redakcja

Imieniny

28 marca

Aleksandra, Doroteusza, Gedeona, Hiliariona, Joanny, Kastora, Krzyszława, Malachiasza, Renaty, Rogata, Stefana

29 marca

Bertolda, Eustacjusza, Ludolfa, Marka, Satura, Stefana, Teodora, Wiktora

Cytat dnia

„W tych dniach mocno przemawia do nas prawda o bezgranicznej miłości Boga do grzesznego człowieka. Skoro Bóg tyle wycierpiał, by okazać każdemu z nas swoje miłosierdzie, jesteśmy wezwani, aby otworzyć nasze serca na tę miłość, okazując także wielką cierpliwość bliźniemu” – w kontekście trwającego już Wielkiego Tygodnia powiedział papież Franciszek zwracając się do przybyłych do Auli Pawła VI na audiencję generalną Polaków.

Liczba dnia

74 mln euro planuje w tym roku wydać samorząd wileński na uporządkowanie dróg, ścieżek rowerowych i chodników w stolicy

WYBORY Žemaitaitis również zebrał podpisy

Remigijus Žemaitaitis zebrał ponad 32 tys. podpisów do Głównej Komisji Wyborczej (VRK) pod swoją kandydaturę na prezydenta. Kandydat na prezydenta z ramienia partii „Nemuno aušra” ma poparcie 18 849 osób na papierze i 13 757 elektronicznie. VRK ma 10 dni na weryfikację. Żeby startować, trzeba zebrać 20 tys. podpisów. Šimonytė i Nausėda także już zebraли swoje podpisy.

EMERYTURY Umowa może być rozwiązana w niektórych przypadkach

Wielu ankietowanych zgadza się, że umowa o gromadzenie środków na emeryturę może zostać rozwiązana z powodu poważnej choroby, niepełnosprawności lub ryzyka utraty jedyne go domu, mówi Martynas Šiurkus, wiceminister ochrony socjalnej i pracy. Po tym, jak Sąd Konstytucyjny (TK) orzekł na początku marca, że ludzie powinni mieć możliwość rozwiązania umowy o gromadzeniu oszczędności emerytalnych z ważnych powodów, ministerstwo przeprowadziło ankietę na swojej stronie internetowej, aby zbadać opinie.

TRANSPORT Powstanie 12 nowych marszrutów w Wilnie

Wilno ma utworzyć nowe trasy transportu publicznego i zwiększyć częstotliwość już istniejących tras. Zmiany planowane przez Radę Miasta Wilna mają na celu poprawę dostępności transportu dla mieszkańców, wprowadzenie

autobusów elektrycznych oraz zwiększenie częstotliwości kursów. Przewiduje się utworzenie 12 nowych tras i zwiększenie częstotliwości 44 istniejących. Władze mają nadzieję, że 87-90 proc. populacji miasta będzie miała łatwy dostęp do transportu. Planowane zakupy to m.in. 91 niskopodłogowych trolejbusów. Oczekuje się, że do 2026 r. cała flota trolejbusów w Wilnie zostanie odnowiona.

RELACJE PL-LT Kolejne problemy w zakupie polskich podręczników

Wiceminister oświaty Ramūnas Skaudžius informuje, że ministerstwo nie może zakupić podręczników dla szkół mniejszości narodowych z powodu wysokich cen. Próby zakupu były nieudane z powodu ceny powyżej 200 euro za podręcznik. Szkoły importują podręczniki z Polski. Planowane jest zwiększenie podaży podręczników rosyjskojęzycznych. Ministerstwo chce, aby Narodowa Agencja Edukacji zajęła się podręcznikami do nauki języka ojczystego.

TRANSPORT Propozycja obowiązku kasków dla skuterowców

Posłowie rozważają projekt zakładający obowiązek noszenia kasków przez kierowców skuterów. Poprawki do ustawy w sprawie ruchu drogowego zostały zgłoszone przez dwóch posłów. Projekt obejmuje również obowiązek zapewnienia kasków przy wynajmie pojazdu. Według inicjatorów projektu, konserwatysty Andriusa Vyšniauskasa i socjaldemokraty Juliusa Sabatauskasa, noszenie kasku to kluczowy środek ratujący życie. SEJM Trwa debata o uznaniu LKP za org. przestępczą Sejm zajmuje się wnioskiem o uznanie Litewskiej Partii Komunistycznej (LKP) za organizację przestępczą. Projekt zakłada uznanie LKP za strukturę przestępczą odpowiedzialną za zbrodnie wojenne i ludobój-

stwo na Litwie podczas okupacji sowieckiej. Z kolei konserwatysta Audronius Ažubalis twierdzi, że projektem chce się wypełnić lukę w prawie, podobną do niemieckiego modelu denazyfikacji. Jednak przewodnicząca Sejmu Viktorija Čmilytė-Nielsen kwestionuje sens ustawy, nie widząc potrzeby wymuszania notki w biografii u kandydatów do organów władzy o tym, kto brał udział np. w komunistycznych młodzieżówkach. Projekt zakłada również obowiązek deklaracji byłej przynależności do LKP przez kandydatów na różne stanowiska. Za dalszym procedowaniem projektu opowiedziało się 52 posłów, przeciwko było 4, od głosu wstrzymało się 43 posłów.

POLSKA Młodzież później wchodzi w dorosłość

Młodzież w Polsce coraz później wchodzi w dorosłość. W 2022 r. z rodzicami mieszkało 51 proc. osób w wieku 25-34 lata, podczas gdy w 2015 r. było to 36,4 proc. Ponadto od 1993 r. do 2020 r. średni wiek zawarcia pierwszego małżeństwa wzrósł o 5 lat — wynika z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego. W 2022 r. 51 proc. młodych Polaków w wieku 25-34 lata mieszkało z rodzicami i nie miało własnej rodziny. To wysoki wynik na tle pozostałych państw Unii Europejskiej — tam średnia wyniosła 30,3 proc. Autorzy raportu zaznaczyli również, że 77,7 proc. młodych Polaków mieszkających wraz z rodzicami stanowią osoby pracujące na pełen etat. Ich zdaniem sytuację tę częściowo tłumaczy brak możliwości zakupu własnego mieszkania. Z drugiej strony podkreślili, że porównanie wzrostu cen nieruchomości ze wzrostem wynagrodzeń wskazuje, że możliwości sfinansowania zakupu mieszkania poprzez dochód osób młodych nie uległy istotnej zmianie od 2006 r. Jako drugą przyczynę autorzy raportu wskazali na fakt, że znaczna część z nich kształci się na uczelniach.

Ogółem w 2022 r. 50 proc. osób w wieku 20-24 lata studiowało, z czego 36 proc. studiowało nie wykonując jednocześnie pracy zawodowej. Według autorów badania, w 2022 r. zaledwie 14 proc. osób w wieku 20-24 lat kształciło się i pracowało jednocześnie - jest to wynik poniżej średniej UE wynoszącej 22 proc. i jeden z najniższych wyników w całej Wspólnocie. Z raportu wynika również, że młodzi Polacy nie są skłonni do zmiany miejsca zamieszkania oraz dalekich dojazdów ze względu na pracę.

UKRAINA Rosja straciła 1/3 okrętów na Morzu Czarnym

Ukraina zatopiła lub uszkodziła jedną trzecią wszystkich rosyjskich okrętów na Morzu Czarnym — poinformował rzecznik marynarki wojennej Ukrainy Dmytro Pletenczuk w rozmowie z agencją AP. Rzecznik powiedział, że najnowszy atak przeprowadzono w sobotę w nocy: trafiony został wówczas okręt desantowy Kostiantyn Olszański, który znajdował się w doku w Sewastopolu na okupowanym Krymie. Przed okupacją półwyspu okręt należał do Ukrainy. Wcześniej Pletenczuk oznajmił, że dwa inne okręty desantowe tego typu, Azow i Jamał, oraz okręt rozpoznawczy Iwan Churs także zostały uszkodzone w wyniku sobotniego ataku. Według rzecznika został on przeprowadzony przy użyciu pocisków Neptun, a w jego trakcie uszkodzono również infrastrukturę portową Sewastopola i zbiornik ropy. Pletenczuk przyznał jednocześnie, że choć Ukrainie udało się dotąd trafić jedną trzecią wszystkich rosyjskich okrętów, to zatopiła ona jedynie dwa z kilkunastu rosyjskich okrętów rakietowych. „Naszym końcowym celem jest całkowita nieobecność okrętów wojennych tak zwanej Federacji Rosyjskiej w okolicach Morza Azowskiego i Czarnego” — zadeklarował. Władze rosyjskie zachowywały z reguły milczenie w sprawie zniszczeń spowodowanych przez siły ukraińskie, ale rosyjscy tzw.

blogerzy wojskowi potwierdzili utratę poprzednich okrętów. Ponadto w marcu rosyjskie media informowały, że dowódca marynarki wojennej adm. Nikołaj Jewmienow został zdymisjonowany, a jego miejsce zajął dowódca rosyjskiej Floty Północnej adm. Aleksandr Moisiejew.

ENERGIA Kreivys przedstawił plan niezależności do 2050 r.

Minister energetyki Dainius Kreivys zaprezentował Narodową Strategię Niezależności Energetycznej do 2050 roku podczas posiedzenia sejmowego Komitetu Spraw Gospodarczych. Dokument opracowany przez Ministerstwo Energetyki przedstawia plany dotyczące produkcji całej potrzebnej energii elektrycznej, zwiększenia mocy energii odnawialnej i ekologicznych paliw syntetycznych. Przewiduje się, że Litwa osiągnie całkowite zapotrzebowanie na energię na poziomie 88 TWh do 2030 roku, 81 TWh do 2040 roku i 75 TWh do 2050 roku. Planuje się również wzrost produkcji energii elektrycznej do 74 TWh do 2050 r., głównie ze źródeł odnawialnych. Transformacja energetyczna może przynieść 140 tys. nowych miejsc pracy i korzyści gospodarcze na 6,3 mld euro.

KRAJ 86 proc. mieszkańców uważa, że jakość życia jest dobra

Według badania opublikowanego we wtorek 26 marca, 86 proc. mieszkańców Litwy uważa, że jakość ich życia jest dobra, a 75 proc. pozytywnie ocenia sytuację gospodarczą kraju. Największymi

problemami są koszty życia (40 proc.), zdrowie (27 proc.), a także sytuacja gospodarcza i bezrobocie (26 proc.). W regionie Wilna 64 proc. respondentów ma zaufanie do władz lokalnych, a w środkowej i zachodniej Litwie odsetek ten wynosi odpowiednio 63 proc. i 73 proc. UE cieszy się zaufaniem 78 proc. mieszkańców regionu Wilna i 53 proc. mieszkańców pozostałej części kraju. Bezpieczeństwo i obrona to najważniejsze aspekty przyszłości Europy według 46 proc. respondentów z regionu stolicy. Natomiast w Litwie środkowej i zachodniej 30 proc. respondentów uważa zdrowie za kluczowy aspekt. Optymistyczne spojrzenie na przyszłość kraju ma 87 proc. mieszkańców stolicy i 81 proc. mieszkańców pozostałej części kraju, natomiast przyszłość UE jest pozytywnie oceniana przez 75 proc. i 70 proc., a negatywnie przez 5 proc. i 8 proc. Respondenci z UE wskazali gospodarkę, sprawiedliwość społeczną i miejsca pracy jako najważniejsze aspekty dla przyszłości Europy.

OBRONA Litwa rozważa luźniejsze zakupy w Chinach

Sejm rozważa zezwolenie na zakupy na rzecz obronności od producentów spoza kraju, takich jak Chiny. Zakupy takie nie byłyby zabronione od maja bieżącego roku do maja 2025 r., pod warunkiem, że służą badaniom, eksperymentom, studiom, rozwojowi eksperymentalnemu. Sejm przyjął poprawki do ustawy o zamówieniach publicznych większością 75 głosów za i dwóch wstrzymujących się — Agnė Širinskienė i Rimantė Šalaševičiūtė. Ostateczne głosowanie odbędzie się na kolejnym posiedzeniu. Wyłączenie dotyczy instytucji obronnych, zarządzających krytyczną infrastrukturą informatyczną, sektorów strategicznych lub użytkowników sieci bezpieczeństwa.

Opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, PAP, inf. wt., mat. pras.; Fot. Andrius Ufartas, Marius Morkevičius, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Czy Nausėdę czeka impeachment?

Sejmowa Komisja Śledcza twierdzi, że obecny prezydent mógł złamać Konstytucję RL. Czy rozpocznie się proces impeachmentu, ma zdecydować Sejm. Gitanas Nausėda odrzuca zarzuty, twierdząc, że ustalenia posłów są motywowane politycznie.

Po kilkumiesięcznym śledztwie parlamentarnym tymczasowa Sejmowa Komisja Śledcza w sprawie tzw. referenta VSD podała swe ustalenia dla wiadomości publicznej. Z ustaleń komisji wynika, że prezydent mógł złamać Konstytucję RL, za co grozi impeachment, czyli przedterminowe usunięcie ze stanowiska.

ANONIMOWE ŹRÓDŁO

Członkowie komisji oświadczyli, że o wszczęciu impeachmentu powinien zdecydować Sejm. „Chciałbym wyjaśnić pewne zawiłości proceduralne. Nasz wniosek — chociaż konstatujemy, że prezydent złamał ustawę i prawdopodobnie złamał przysięgę — nie jest tym dokumentem, który implikuje rozpoczęcie procesu impeachmentu. Ten proces rozpoczyna się od zbierania podpisów w Sejmie. Do tego trzeba powołać odrębną komisję, która ma wykonać swoją pracę. Trzeba też zwrócić się do Sądu Konstytucyjnego” — wytłumaczył podczas konferencji prasowej poseł konserwatysta, członek komisji śledczej Andrius Vyšniauskas.

Komisja śledcza rozpoczęła swą działalność w listopadzie 2023 r. Na jej czele stanął członek frakcji Związku Demokratów „W imię Litwy” Vytautas Bakas. Pozostali członkowie komisji są posłami należącymi do ugrupowań tworzących obecną koalicję rządzącą, ponieważ opozycja odmówiła udziału w pracach komisji. „Jest bardzo przykre, że komisja jest powoływana nie do wyjaśnienia problemu, tylko do śledzenia opozycji i prezydenta, który jest odbierany jako opozycja” — wytłumaczyła stanowisko ugrupowań opozycyjnych posłanka Agnė Širinskienė. Początek sprawy sięga 2019 r., kiedy Bakas od anonimowego funkcjonariusza VSD otrzymał

„Jest mi przykro, że tyle dobrze funkcjonujących instytucji stało się zakładnikami tej politycznej farsy” — oświadczył prezydent **Fot. Josvydas Elinskas, ELTA**

Sejmowa Komisja Śledcza w sprawie tzw. referenta VSD w miniony poniedziałek zakończyła swą pracę. Komisja ustaliła, że w 2019 r. podczas kampanii prezydenckiej szef VSD Darius Jauniškis przekazywał wywiadowczą informację dla ówczesnego kandydata Gitanasa Nausėdy o jego otoczeniu.

informację, że do departamentu trafiła lista nazwisk z nakazem ich zweryfikowania. Wówczas sprawą zajął się sejmowy Komitet Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony, który nie znalazł w działalności VSD żadnych naruszeń.

TAJEMNICZY REFERENT

Po kilku latach sprawa ponownie wypłynęła na powierzchnię za sprawą książki „Referent i prezydent”

autorstwa dwóch dziennikarzy śledczych Birutė Davidonytė oraz Dovydasas Pancerovasa. Książka w dużym stopniu została oparta na informacjach przekazanych przez anonimowe źródło, które wcześniej kontaktowało się z posłem Bakasem. Referentem okazał się były pracownik VSD Tomas Gailius.

Prezydent kraju odrzucił wszelkie zarzuty. Zdaniem głowy państwa wnioski komisji wywołują wiele wątpliwości. „Tak naprawdę, gdy został przedstawiony spis pytań, to szef komisji oświadczył, że wnioski już są spisane. To wskazuje, że komisja już wcześniej sformułowała wnioski. I raczej te wnioski były im znane od początku pracy. Poza tym komisja została powołana na pół roku przed wyborami prezydenckimi, chyba w celu dyskredytacji” — skomentował sytuację prezydent.

Jego zdaniem największy problem tej komisji nie polega na tym, że to jego osoba znalazła się na celowniku.

6.>>

„Jest mi przykro, że szereg dobrze funkcjonujących i trzymających się prawa instytucji — jak STT, VSD, czy Prokuratura Generalna — stały się zakładnikami tej politycznej farsy” — dodał Nausėda.

CO USTALIŁA KOMISJA?

Sejmowa Komisja Śledcza w sprawie tzw. referenta VSD w miniony poniedziałek zakończyła swą pracę. Komisja ustaliła, że w 2019 r. podczas kampanii prezydenckiej szef VSD Dariusz Jauniškis przekazywał wywiadowczą informację dla ówczesnego kandydata Gitanasa Nausėdy o jego otoczeniu. Zdaniem posłów informacja była dostarczana albo osobiście dla samego Nausėdy, albo poprzez zaufaną osobę. Zdaniem komisji śledczej prezydent nie udzielając odpowiedzi na ewentualne zarzuty zakłócał pracę Sejmu w wykonywaniu swych bezpośrednich obowiązków oraz złamał Konstytucję. Jauniškis, oświadczyła komisja, poza tym ujawnił personalia referenta.

Komisja ustaliła, że w VSD prowadziła dochodzenie w sprawie rzekomych naruszeń w finansowaniu kampanii wyborczej przyszłego prezydenta. Poza tym z sejmowego śledztwa wynika, że w latach 2018–

2019 Nausėda utrzymywał kontakty z przedstawicielami białoruskiej branży nawozów potasowych. Po wygranych wyborach ci ludzie byli zapraszani na przyjęcia do ośrodka prezydenckiego. Ponadto zdaniem komisji szef kolejnej służby specjalnej STT (Służba Badań Specjalnych) Linas Pernašas wprowadzał komisję w błąd i nie przekazał jej odpowiednich informacji.

SPRAWA PAKSASA

Przed kilkoma dniami wiceprzewodniczący Sejmu konserwatysta Paulius Saudargas oświadczył, że nie wyklucza rozpoczęcia procesu impeachmentu. „Czy złamał przysięgę, czy nie złamał, Sejm sam nie może odpowiedzieć. To może uczynić Sąd Konstytucyjny. Więc to jest jedna z możliwości” — powiedział w rozmowie z „Žinių radijas” polityk.

W najnowszej historii Litwy impeachment został zastosowany tylko wobec prezydenta Rolandasa Paksasa. Prezydentowi zarzucono, że nadanie obywatelstwa w trybie szczególnym dla rosyjskiego biznesmena Jurija Borisowa, świadczyło o złamaniu przysięgi i Konstytucji. Paksas stracił stanowisko prezydenta w kwietniu 2004 r. ■

Opracował Antoni Radczenko

Laurynas Kasčiūnas nowym ministrem obrony

Prezydent Gitanas Nausėda mianował w poniedziałek 25 marca Laurynasa Kasčiūnasa nowym ministrem ochrony kraju. We wtorek 26 marca Laurynas Kasčiūnas w Sejmie złożył przysięgę, w efekcie rozpoczął pełnienie obowiązków ministra ochrony kraju RL. Zastąpił na tym stanowisku Arvydasas Anušauskas, który wcześniej na prośbę premier Ingridy Šimonytė podał się do dymisji.

Nominacja Kasčiūnasa została przedłożona prezydentowi przez premier Ingridę Šimonytė w zeszłym tygodniu, a głowa państwa powiedziała, że chce ocenić informacje dostarczone przez służby na temat kandydata.

Nowy minister Laurynas Kasčiūnas powiedział, że jego głównym zadaniem na tym stanowisku będzie wdrożenie zasady globalnej obrony, a wśród swoich priorytetów wymienił gotowość do przyjęcia niemieckiej brygady, reformę poboru, porozumienie w sprawie dodatkowego finansowania obrony oraz rozwój programu dronów.

Sprawa nagłego podania się do dymisji poprzedniego ministra i długi czas powoływania nowego ściągnęła na obóz Ingridy Šimonytė falę krytyki za brak płynnej komunikacji i szarady w szeregach w czasie trwania wojny na Ukrainie i zagrożenia ze strony Rosji.

Sejmowa Komisja Śledcza twierdzi, że urzędujący prezydent mógł złamać Konstytucję **Fot. Dainius Labutis, ELTA**

Opr. A.K. na podst. BNS, inf. wł. **Fot. Andrius Ufartas, ELTA**

Już wkrótce stracimy godzinę snu: farmaceutka radzi, jak sobie to ulżyć

Aleksander Borowik

„Już za kilka dni będziemy przesuwac wskazówki zegarków. Zaczniemy więc przygotowywać swój organizm już teraz” — radzi czytelnikom „Kuriera Wileńskiego” farmaceutka Elvyra Ramaškienė z sieci aptek „Eurovaistine”. Na Litwie czas letni zostanie wprowadzony w najbliższą niedzielę — 31 marca, o godzinie 3:00.

— Przesławienie zegarów na wiosnę może mieć znacznie większy wpływ na nasze zdrowie fizyczne i emocjonalne niż zmiana godzin jesienią. A ludzie zaczynają przygotowywać się do zmiany czasu... za późno! — mówi nam farmaceutka Elvyra Ramaškienė.

BANALNIE — 1 GODZINA, A KONSEKWENCJE...

Przesunięcie do przodu zegarków — banalnie, ale o zaledwie jedną godzinę — może mieć negatywne konsekwencje dla naszego zdrowia fizycznego i emocjonalnego. Ponieważ w nocy — z soboty na niedzielę — stracimy godzinę snu, później mogą wystąpić jego zaburzenia, które jeszcze bardziej utrudnią wstanie w poniedziałek do pracy.

— Nie zdziwny się więc, jeśli w pierwszych dniach pocujemy silniejsze zmęczenie i zmniejszoną koncentrację w pracy. Zmiana czasu wpływa także na nasze zdrowie emocjonalne — możemy mieć gorszy nastrój, być bardziej wrażliwi, drażliwi — mówi Elvyra Ramaškienė.

Jak twierdzi, aby ograniczyć negatywny wpływ przesławienia zegarków na nasze zdrowie, już teraz powinniśmy zacząć się do tego przygotowywać i podaje kilka sposobów, które mogą w tym pomóc:

ZACZNIJ WCZEŚNIE WSTAWAĆ JUŻ TERAZ

— Jeśli zaczniesz wstawać co najmniej o 15 minut wcześniej od „fe-

Aptekarka Elvyra Ramaškienė radzi, jak zabezpieczyć się przed „Godziną Zero”
Fot. Eurovaistine.lt

ralnego” poranka, za kilka dni nie powinieneś już odczuwać zmiany czasu tak mocno. A jeśli masz plany na weekend i przewidujesz późne obiady i rozrywkę, zacznij — choć na tych kilka dni przed „Godziną Zero”, wstawać o pół godziny wcześniej — uśmiecha się farmaceutka.

HERBATKI ZIOŁOWE NA WIECZÓR

— Wieczorem, przynajmniej na kilka godzin przed pójściem spać, pij herbaty ziołowe. Niezwykle pomocna może być melisa, mięta pieprzowa, a nawet serdecznik pospolity (łac. *leonurus cardiaca*, lit. *sukatžolė*) — mówi farmaceutka i wskazuje preparat również dostępny w aptece — melatoninę: — Radzę

robić to codziennie wieczorami — przed pójściem spać. Pomoże to pobudzić produkcję hormonu melatoniny w naszym organizmie, zachęcając go tym samym do wcześniejszego zasypiania.

ZADBAJ O SWOJE SERCE

— Przesławianie czasu może mieć wpływ na zaostrzenie chorób układu krążenia. Z tego też to powodu radzę zadbać nie tylko o swoją, ale także o apteczkę starszych bliskich, aby zawierała leki na nadciśnienie i spadki ciśnienia — podsumowuje swoje rady Elvyra Ramaškienė farmaceutka z sieci aptek „Eurovaistine”. ■

TVP
WILNO

Kto to wymyślił?

30 kwietnia 1916 r. obywatele II Rzeszy jako pierwsi na świecie przesunęli zegarki o godzinę do przodu. To jednak nie Niemcy wpadli na pomysł sezonowej zmiany czasu.

Pierwszy wpadł na to amerykański uczoney i prezydent USA Benjamin Franklin, który zauważył, że gdyby ludzie wstawali i kładli się spać wcześniej, zyskałaby na tym gospodarka.

Nowe muzeum w Wilnie już otwarte

Wilno ma nowe muzeum. U podnóża Góry Giedymina otwarto filię Narodowego Muzeum Litwy — „Dom horodniczego” (lit. Pilininko namas).

„Nowa placówka muzealna posiada ciekawą ofertę. Czynna jest tu wystawa pt. „Suprasti Lietuvą” („Zrozumieć Litwę”) prezentująca historię, kulturę i ludzi, którzy przyczynili się do rozwoju kraju, a także przybliżająca zwiedzającym istotne idee, które ukształtowały tożsamość Litwy” — zapowiada dr Rūta Kačkutė, dyrektorka Narodowego Muzeum Litwy.

ZAWÓD, KTÓRY JUŻ NIE ISTNIEJE

Nazwa nowej placówki nawiązuje do zawodu zamkowego zarządcy.

„Jest to wymarły zawód, który w Wielkim Księstwie Litewskim wiązał się z bardzo odpowiedzialną rolą. Do głównych zadań zarządcy należało zarządzanie sprawami zamkowymi, nadzorowanie budowy na obszarze zamkowym, pobieranie podatków za ziemię, koordynowanie działalności sądów i wiele innych obowiązków. Był to urzędnik państwowy, który rozstrzygał także spory pomiędzy ludnością zamieszkującą majątek zamkowy. Nieprzypadkowo też dom, w którym mieszkali, mieścił się u podnóża Góry Giedymina, na której był wzniesiony zamek Wielkich Książąt Litewskich. Obecnie w domu, w którym mieszkało kilka pokoleń zamkowych zarządców, mieści się nowa placówka muzealna” — opowiada dr Rūta Kačkutė.

39 NAZWISK ZARZĄDCÓW

Pierwszy dom dla zamkowego zarządcy wzniesiono u podnóża góry w XVII w. Dobudowano go do XV-wiecznej ściany, która stanowiła podporę góry. Obecnie autentyczną ceglana ścianę można obejrzeć zwiedzając muzeum. W piwnicach muzealnych czynna jest ekspozycja, która opowiada o nieistniejącym już zawodzie zamkowego zarządcy. Zachowały się

nazwiska 39 osób wykonujących ten zawód. Ostatni został zabity przez rosyjskich żołnierzy. Gdy Litwa stała się częścią Imperium Rosyjskiego w domu zamkowego zarządcy zamieszkali żandarmi rosyjscy, następnie mieścił się tu pracownice artyleryjskie i kuchnia. W połowie XX w. budynek przekazano na potrzeby muzealne. Mieścił się tu budynek administracyjny Litewskiego Muzeum Narodowego, pracownice restauratorskie.

W latach 2020–2024 odbywały się tu prace restauratorsko-konserwatorskie.

CENY BILETÓW

Do soboty 30 marca (włącznie) placówkę (ul. Arsenalo 1) można zwiedzać bezpłatnie.

Po zwiedzeniu ekspozycji w muzeum można kupić pamiątki tematyczne. Organizatorzy wystawy „Zrozumieć Litwę” spodziewają się, że ekspozycja stanie się atrakcyjną przestrzenią również dla młodzieży.

Od kwietnia bilet wstępu będzie kosztował 6 euro, ulgowy — 3 euro. Dodatkowo można zamówić zwiedzanie z przewodnikiem placówki (15 euro dla grupy do 20 osób). Muzeum zachęca do nabycia biletu, z którym można zwiedzić od razu trzy filie Narodowego Muzeum Litwy — „Dom horodniczego”, Stary Arsenał i Muzeum na Górze Giedymina. Cena takiego biletu wynosi 12 euro. W ofercie jest też miesięczny bilet za 30 euro. Jego posiadacze w ciągu miesiąca mogą zwiedzać wszystkie filie Narodowego Muzeum Litwy. ■

Opr. J.G.

Pierwszy dom dla zamkowego zarządcy wzniesiono u podnóża góry w XVII w. Dobudowano go do XV-wiecznej ściany, która stanowiła podporę góry. Obecnie autentyczną ceglana ścianę można obejrzeć zwiedzając muzeum.

W Wilnie otwarto filię Narodowego Muzeum Litwy — „Dom horodniczego”. Do soboty, 30 marca (włącznie) placówkę można zwiedzać bezpłatnie **Fot. Inm.lt**

Barbara Misiun: „Św. siostra Faustyna jest dla mnie niedoścignionym wzorem”

Honorata Adamowicz

W kwietniu, w wileńskim DKP, odbędzie się monodram „Sekretarka”. Spektakl wystawiany jest w 90. rocznicę pierwszego objawienia Jezusa Miłosiernego św. siostrze Faustynie Kowalskiej w Płocku. W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Barbara Misiun, aktorka Teatru Dramatycznego w Płocku, autorka scenariusza i odtwórczyni roli tytułowej w spektaklu „Sekretarka” opowiada o roli św. Faustyny i autorskiej sztuce.

— Lektura „Dzienniczka” towarzyszy mi od dawna. Jego treść rezonuje z moją duszą, zachwyca mnie, krzepi i dodaje odwagi. Zaprzagnęłam przedstawić orędzie Miłosierdzia Bożego wszystkim, którzy go jeszcze nie poznali lub zapomnieli o nim. Wiara ma to do siebie, że musi się wypowiedzieć. Wszyscy jesteśmy powołani do dawania świadectwa. Zaprzagnęłam wypowiedzieć się słowami św. siostry Faustyny, by przypomnieć światu o miłości. Ponadto przytaczam słowa samego Jezusa — czy może być coś piękniejszego? — pyta retorycznie Barbara Misiun.

Po raz pierwszy fragment „Dzienniczka” przedstawiła na koncercie galowym, gdzie każdy z nagrodzonych aktorów miał zaprezentować dowolny utwór. To był eksperyment — jak mówi, chciała sprawdzić reakcję publiczności. Autorka wspomina, że najpierw była wielka cisza, potem gratulacje i łzy — one przekonały ją do podjęcia się tego zadania, które nieśmiało nosiła w swoim sercu.

TYTUŁ — „WĘDKA”

— Św. Siostra Faustyna jest dla mnie niedoścignionym wzorem, kimś bardzo bliskim, orędowniczką u Boga. Wzrusza mnie jej skromność, pokora, poświęcenie, jej otwartość na Boga. Brak słów, by określić wszystkie jej przymioty. To jest niemożliwe, można tylko zamilknąć. Poprzez uży-

cie świeckiego tytułu „Sekretarka”, chciałam zaintrygować przyszłego widza, zatrzymać go dłużej przy afiszu i dać mu czas na podjęcie decyzji. Ten tytuł, to była moja mała „wędka” — opowiada.

Spektakl przedstawia historię powstania obrazu Jezusa Miłosiernego od pierwszego objawienia w Płocku aż do wystawienia go do czci publicznej w Wilnie. Ukazuje główne wątki związane z Miłosierdziem Bożym: początki Święta Miłosierdzia Bożego, historię koronki i godziny Miłosierdzia.

Fakty historyczne są ściśle związane z życiem duchowym św. Faustyny. Niezwykła dramaturgia tekstu sprawia, że spektakl ten jest żywą relacją, żywym spotkaniem z żyjącym Bogiem.

POSTAĆ ŚW. FAUSTYNY UCZY NAS ZAUFANIA BOGU

— Szczególny akcent kładę na zaufanie Bogu. „Podaję ludziom naczynie, z którym mają przychodzić po łaski do źródła Miłosierdzia, tym naczyniem jest obraz z podpisem »Jezu, ufam Tobie«. Im dusza więcej zaufa, tym więcej

otrzyma”, mówi Jezus. Obok wielkiego Miłosierdzia jakim obdarza nas Bóg, przypominam inne dogmaty naszej wiary, które są dziś pomijane, jak np. dogmat o piekle. „Ja, siostra Faustyna, z rozkazu Bożego, byłam w przepaściach piekła, aby mówić ludziom i świadczyć, że piekło jest! (...) Jedno zauważyłam, że jest tam najwięcej dusz, które nie dowierzały, że jest piekło”. W monodramie łączę słowo mówione ze słowem śpiewanym. Obok poetyckich tekstów św. siostry Faustyny śpiewam dwa teksty św. Jana Pawła II — mówi Barbara Misiun.

Autorka scenariusza i odtwórczyni roli tytułowej w spektaklu „Sekretarka” mówi, że postać św. siostry Faustyny uczy nas zaufania Bogu, powierzenia Mu całej swej drogi, ponieważ On może sprawić, że „to, co niemożliwe, staje się możliwe”. Ukazuje ogromną wagę sakramentów: pokuty i eucharystii. Św. Faustyna zwraca też uwagę na warunek świętości tj. wypełnienie woli Bożej. „O tyle jesteśmy szczęśliwe, o ile wypełniłyśmy wolę Bożą” — tak poinformowały ją dusze, za które się modliła. ■

Spektakl „Sekretarka” odbędzie się 24 kwietnia, o godz. 18.30 w Domu Kultury Polskiej w Wilnie **Fot. Waldemar Lawendowski**

Likwidacja miejsc świętych na Litwie

Justyna Giedrojć

Do likwidacji tzw. miejsc świętych na Litwie przystąpiono w 1961 r. Zaczęto od Kalwarii w Wieprzach (lit. Vepriai), którą w 1962 r. zamieniono na obóz pionierski, następnie wysadzono w powietrze kaplice w Kalwarii Wileńskiej, a tylko zorganizowany protest ludności zdołał uchronić przed zagładą Kalwarię Żmudzką. W kwietniu 1961 r., także z polecenia władz, zniszczono słynną Górę Krzyży pod Szawlami, na której znajdowało się ok. 2 500 krzyży. Wszystkie krzyże, jakie znajdowały się na tej górze, zostały usunięte i zniszczone: drewniane spalono na miejscu, a metalowe — przetopiono na złom.

DRUGA KALWARIA NA LITWIE

Budowę najstarszej Kalwarii Żmudzkiej rozpoczęto w 1635 r., Wileńskiej — w 1662 r. Kalwaria Wileńska powstała z inicjatywy bpa Jerzego Białłozora, ordynariusza wileńskiego w latach 1661–1665. W ciągu siedmiu lat wzniesiono kościół pw. Znalezienia Krzyża Świętego. W ten sposób dziękowano Bogu za oswobodzenie Wilna z rąk Moskali podczas wojny polsko-rosyjskiej.

— W XVIII wieku spłonęły drewniane kapliczki. Na ich miejscu wzniesiono 19 murowanych kaplic, siedem drewnianych bram i jedną murowaną. Przez strumień Bołtupka, któremu nadano biblijną nazwę Cedron, przerzucono most. Położone na pagórkowatym terenie wileńskie przedmieście, na którym wzniesiono kapliczki i urządzono Drogę Krzyżową, nazwano Jeruzolimą — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” historyk Paweł Giedrojć.

Szlak pielgrzymkowy Drogi Krzyżowej rozpoczął się spod Ostrej Bramy, gdzie gromadzili się pielgrzymi. Procesje miały kaplicę Schodów Chrystusowych przy kościele bernardyńskim, nieistniejącą obecnie

Przed 60 laty, w marcu 1964 r., ostatecznie zburzono kapliczki w Kalwarii Wileńskiej. Zachowały się cztery mieszczące się najbliżej kościoła pw. Znalezienia Krzyża Świętego.

Zespół Kalwarii Wileńskiej tworzą kościół pw. Znalezienia Krzyża Świętego i 35 stacji Drogi Krzyżowej **Fot. Marian Paluszkiewicz**

kaplicę na Śnipiszkach naprzeciwko kościoła św. Rafała i szły drogą, która z czasem przeistoczyła się w ulicę Kalwaryjską.

LIKWIDACJA KAPLICZEK

— W 1962 r. decyzją władz sowieckich rozpoczęto likwidację kapliczek Kalwarii Wileńskiej. Rok później, w marcu 1963 r., 36 murowanych kapliczek wysadzono w powietrze. Pozostały tylko cztery, które stały najbliżej kościoła. Obawiano się, że gdyby je naruszono, mogłaby runąć świątynia. Jednak tradycja pielgrzymowania nie zaniknęła, wilnianie, wierni oznaczali i porządkowali miejsca, gdzie stały kapliczki — opowiada historyk.

ZACHOWAŁY SIĘ DZIEŁA SZTUKI

Niektóre XVIII-wieczne kapliczki wewnątrz udekorowane były obrazami o tematyce religijnej. Po wysadzeniu w powietrze kapliczek miesz-

kańcy Wilna odszukali w gruzach te obrazy. Prawdopodobnie pracownicy muzealni później potajemnie schowali zniszczone dzieła sztuki w magazynach Muzeum Narodowego Litwy. Do odzyskania przez Litwę niepodległości obrazy te uważano za zaginione. Dopiero w latach 90. ub. wieku ujrzały one światło dzienne. Dzieła sztuki przełomu wieków XIX–XX były mocno zniszczone, na wielu czerwona farba były napisane niecenzuralne słowa w języku rosyjskim. Dzięki odrestaurowanym obecnie obrazom wiadomo, jak przed zdewastowaniem wyglądała Kalwaria Wileńska i jej okolice.

Odbudowę zniszczonych kapliczek rozpoczęto w 1990 r. po odzyskaniu przez Litwę niepodległości, w 2002 r. ukończono renowację całej Drogi Krzyżowej. Dziś zespół Kalwarii Wileńskiej tworzą kościół pw. Znalezienia Krzyża Świętego i 35 stacji Drogi Krzyżowej. ■

20 lat w NATO: Litwa rozwiązała wówczas swój największy egzystencjalny problem

Antoni Radczenko

„Musimy sobie uświadomić, że Rosja teraz stanowi największe zagrożenie dla sojuszu. Musimy przyjąć odpowiednie decyzje, które nas zabezpieczą na przyszłość” — mówił podczas szczytu NATO w Wilnie Gitanas Nausėda. „W obecnym kontekście geopolitycznym rola przywódców parlamentarnych jest jak najbardziej wyrazista i sensowna. To dotyczy zarówno pomyslnych decyzji NATO, jak utrzymania jedności wewnątrz sojuszu” — stwierdziła przewodnicząca Sejmu Viktorija Čmilytė-Nielsen podczas wizyty we Włoszech w maju ubiegłego roku. „W ostatnim czasie było niemało dyskusji o obecności naszych partnerów. To bardzo ważny aspekt, mając na uwadze, jak ważne dla Litwy jest członkostwo w NATO oraz relacje transatlantyczne” — oświadczyła w lutym 2024 r. Ingrida Šimonytė.

GWARANT BEZPIECZEŃSTWA

W ostatniej dekadzie, zwłaszcza po pełnowymiarowej inwazji Rosji w Ukrainie, z ust litewskich polityków najwyższej rangi coraz częściej padają słowa o NATO. Sojusz Północno-Atlantycki jest nazywany gwarantem bezpieczeństwa państw członkowskich ulokowanych na wschodniej flance. W nadchodzący piątek (29 marca) mija 20. rocznica, od kiedy nasz kraj stał się pełnoprawnym członkiem Sojuszu.

— Jakie były nastroje na Litwie? Na pewno nie było morza łez. Było wiele radości. Litwa wówczas rozwiązała swój największy egzystencjalny problem. Pod względem historycznym otrzymała gwarancje bezpieczeństwa, jakich nigdy nie

Litwa, w marcu 2004 r., została pełnoprawnym członkiem NATO. Dyplomata Antanas Valionis, który brał udział w negocjacjach, twierdzi, że dzięki członkostwu nasz kraj otrzymał gwarancje bezpieczeństwa, jakich nie miał nigdy w historii.

„Państwa demokratyczne trzymają się zasady, że kraje suwerenne same wybierają systemy bezpieczeństwa” — mówi Antanas Valionis

miała — podkreśla w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Antanas Valionis, który wówczas piastował stanowisko ministra spraw zagranicznych.

DROGA DO SOJUSZU

Litwa praktycznie od samego początku aspirowała do wejścia w struktury transatlantyczne. W grudniu 1991 r., czyli niecałe dwa lata po ogłoszeniu niepodległości, Litwa stała się członkiem Rady Paktu Północnoatlantyckiego. Celem powstałej w tym samym roku organizacji międzynarodowej było umożliwienie oficjalnych konsultacji pomiędzy NATO a krajami byłego Układu Warszawskiego i państw powstałych po rozpadzie ZSRS.

W marcu 1992 r. kraje bałtyckie odwiedził, po raz pierwszy w historii, ówczesny sekretarz generalny Sojuszu Północno-Atlantyckiego,

Manfred Wörner. Kilka miesięcy później jako głowa litewskiego państwa Vytautas Landsbergis odwiedził siedzibę NATO. W grudniu 1993 r. prezydenci trzech krajów bałtyckich oświadczyli, że będą ubiegać się o członkostwo. 4 stycznia 1994 r. prezydent Algirdas Brazauskas napisał oficjalny list do Wörnera, w którym wyraził chęć przystąpienia do sojuszu. Prezydent podkreślał, że przyszłość Litwy w NATO widzą wszystkie ugrupowania polityczne kraju. Trzy lata później powstała stała misja Litwy przy NATO.

SAMODZIELNY WYBÓR

W 2002 Litwa została oficjalnie zaproszona do aliansu. 10 marca 2004 r. Sejm RL ratyfikował Pakt Północnoatlantycki. 12 marca asygnował go minister spraw zagranicznych Antanas Valionis.

12.>>

29 marca nasz kraj został pełnoprawnym członkiem sojuszu. „Jesteśmy gotowi uczestniczyć w operacjach NATO, utrzymując pokój, zapewniając bezpieczeństwo i rozwijając stabilność. Bo członkostwo w NATO jest przede wszystkim naszym zobowiązaniem do rozwijania wartości i interesów aliansu. A w razie potrzeby do ich obrony. To jest wzmocnienie naszego własnego bezpieczeństwa” — mówił w Sejmie z okazji drugiej rocznicy wstąpienia do sojuszu Antanas Valionis.

Wieloletni dyplomata, poseł i kilkakrotny szef litewskiej dyplomacji dzisiaj podkreśla, że chociaż wtedy sytuacja wyglądała o wiele bardziej optymistycznie, to członkostwo Litwy natrafiło na ostry sprzeciw Rosji.

— Ci, którzy są na Wschodzie, to zawsze byli przeciwko naszemu członkostwu. Mniej sprzeciwiali się naszemu przystąpieniu do Unii Europejskiej, ale byli kategoryczni w sprawie NATO. Były proponowane różnego rodzaju gwarancje obustronne. Tym niemniej,

państwa demokratyczne trzymają się zasady, że kraje suwerenne same wybierają systemy bezpieczeństwa, a nie zgadzają się na to, co chce Putin lub ktoś inny, domawiając się ponad głowami samych zainteresowanych — podkreśla nasz rozmówca.

ZARYS HISTORYCZNY

NATO powstało na mocy podpisanego 4 kwietnia 1949 r. Traktatu Północnoatlantyckiego, który wszedł w życie 24 sierpnia tego samego roku. Traktat składał się z 14 artykułów, w których zostały określone cele oraz zobowiązania państw-członków. Jednym z najważniejszych jest artykuł 5, który głosi: „Strony zgadzają się, że zbrojna napaść na jedną lub więcej z nich w Europie lub Ameryce Północnej będzie uznana za napaść przeciwko nim wszystkim i dlatego zgadzają się, że jeżeli taka zbrojna napaść nastąpi, to każda z nich, w ramach wykonywania prawa do indywidualnej lub zbiorowej samoobrony, uznanej na mocy artykułu 51 Karty

Narodów Zjednoczonych, udzieli pomocy Stronie lub Stronom napadniętym”.

Celem nowego sojuszu była obrona przed atakiem ZSRS i jej państw satelickich. Członkami założycielami zostały: Belgia, Dania, Francja, Holandia, Islandia, Kanada, Luksemburg, Norwegia, Portugalia, Stany Zjednoczone, Wielka Brytania oraz Włochy. Polska wraz z Węgrami oraz Czechami zostały członkiem NATO w 1999 r. Ostatnimi państwami, które trafiły do struktur Sojuszu Północno-atlantycznego są Finlandia oraz Szwecja. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Litwa praktycznie od samego początku aspirowała do wejścia w struktury transatlantyckie. W grudniu 1991 r., czyli niecałe dwa lata po ogłoszeniu niepodległości, Litwa stała się członkiem Rady Paktu Północnoatlantyckiego.

■ 29 marca 2004 r. Litwa stała się pełnoprawnym członkiem NATO

Jakie świadczenia przysługują rodzinom wielodzietnym na Litwie?

Ministerstwo Ochrony Socjalnej i Pracy przypomina o tym, jaką pomoc gwarantuje państwo rodzinom wielodzietnym. Za rodzinę wielodzietną uważa się taką rodzinę, w której jest wychowywanych troje lub więcej dzieci.

Na każde dziecko na Litwie przysługuje comiesięczne świadczenie (lit. išmoka vaikui, vaiko pinigai). Jest ono wypłacane zazwyczaj na dzieci do 18. roku życia. Świadczenie może być wypłacane dłużej, tj. do ukończenia 23. roku życia, jeżeli dziecko uczy się zgodnie z programem ogólnokształcącym, w tym w placówkach szkolenia zawodowego kształcących według programu ogólnokształcącego.

Od 2024 r. świadczenie na dziecko wynosi 96,25 euro. Dzieci z rodzin wielodzietnych lub niepełnosprawnych, a także dzieci z niepełnosprawnością otrzymują dodatkowy zasiłek w wysokości 56,65 euro miesięcznie. Tak więc na dziecko z rodziny wielodzietnej przysługuje co miesiąc 152,9 euro.

Jeśli rodzina wychowuje troje dzieci, dwoje małych i jedno pełnoletnie dziecko, które studiuje w szkole, w szkole zawodowej lub na uczelni wyższej, dorosłe dziecko nie ma już prawa do świadczeń, ale jest włączone w skład rodziny, więc rodzina jest uważana za wielodzietną, a na pozostałą dwójkę małych dzieci świadczenie na dziecko jest przyznawane jak dzieciom rodziny wielodzietnej.

BEZPŁATNE POSIŁKI I WSPARCIE NA ZAKUP PRZYBORÓW SZKOLNYCH

Uczniowie mają prawo do bezpłatnego obiadu i wsparcia w wysokości 110 euro na zakup przyborów szkolnych, jeśli średni miesięczny dochód na osobę jest niższy niż 264 euro. W wyjątkowych przypadkach, gdy rodzina wychowuje troje lub więcej dzieci lub co najmniej jeden członek rodziny jest osobą z niepełnosprawnością, po sprawdzeniu warunków

Rodziny wielodzietne lub wychowujące dziecko z niepełnosprawnością posiadające Kartę Rodziny mogą korzystać ze zniżek lub ulg

życia rodziny można uzyskać bezpłatne posiłki i wsparcie na zakup przyborów szkolnych, gdy średni miesięczny dochód na osobę wynosi mniej niż 352 euro.

Uczniowie z rodzin, w których średni miesięczny dochód na osobę wynosi mniej niż 264 euro (w wyjątkowych przypadkach — 352 euro), gdy rodzina wychowuje troje lub więcej dzieci lub co najmniej jeden członek rodziny jest osobą z niepełnosprawnością, mogą otrzymać bezpłatne posiłki podczas wakacji letnich na obozach letniego wypoczynku organizowanych przez szkoły.

Przy obliczaniu średniego miesięcznego dochodu na osobę, do dochodu nie wlicza się świadczenia na dziecko (zarówno podstawowego, jak i dodatkowego) oraz, w zależności od składu rodziny i liczby dzieci, 25-40 proc. dochodu z pracy, jak również zasiłku z ubezpieczenia społecznego dla bezrobotnych.

KARTA RODZINY

Rodziny wielodzietne lub wychowujące dziecko z niepełnosprawnością mogą korzystać z Karty Rodziny, która zapewnia specjalne jednorazowe lub wielokrotne świadczenia, usługi, przywileje lub zniżki na towary, usługi, wydarzenia udostępniane przez partnerów.

Wniosek o wydanie Karty Rodziny można złożyć w Systemie Informacji Pomocy Rodzinie (SPIS), potwierdzając sporządzony wniosek wstępny lub wypełniając wniosek samodzielnie. Wniosek można również wysłać pocztą lub po przybyciu do Departamentu Nadzoru Usług Społecznych. Więcej informacji: seimos-kortele.lt

DODATKOWE DNI ODPOCZYNKU

Dwa dodatkowe dni odpoczynku w miesiącu przysługują każdemu z rodziców wychowujących troje lub więcej dzieci poniżej 12. roku życia.

14.>>

Za te dni wypłacana jest jego średnia płaca zarobkowa.

Ten dodatkowy okres wolny od pracy można wykorzystać również w inny sposób. Przykładowo, jeśli pracownikowi przysługują 2 dodatkowe dni wolnego w miesiącu, może wnioskować o skrócenie czasu pracy o 4 godziny tygodniowo. Na przykład, w każdy piątek lub inny dzień tygodnia mama lub tata mogą pracować o 4 godziny krócej lub cztery dni w tygodniu o 1 godzinę mniej.

KWESTIA MIESZKANIOWA

W przypadku, gdy rodziny wychowujące troje lub więcej dzieci i/lub rodziny opiekuńcze wychowujące troje lub więcej dzieci, otrzymały kredyt mieszkaniowy częściowo refundowany przez państwo, otrzymują dotację państwową w wysokości 30 proc. na spłatę części kredytu mieszkaniowego – na pokrycie salda kredytu lub początkowego wkładu kredytu.

W przypadku rodzin wychowujących co najmniej pięcioro własnych dzieci i (lub) dzieci, które zostały umieszczone pod stałą opieką, a także w przypadku rodzin, w których urodziło się jednocześnie troje lub więcej dzieci, mieszkanie socjalne można wynająć poza kolejnością zgodnie z procedurą ustaloną przez radę samorządu.

Rodziny wielodzietne mogą również otrzymać rekompensatę za czynsz lub dzierżawę części czynszu za mieszkanie, pod warunkiem, że spełniają inne wymagania. Umowa najmu lokalu mieszkalnego lub dzierżawa lokalu mieszkalnego musi być zarejestrowana w Rejestrze Nieruchomości.

EMERYTURA PAŃSTWOWA DRUGIEGO STOPNIA

Przysługuje ona dla matek lub ojców, którzy wychowali pięcioro lub więcej dzieci (w przypadku śmierci – do 8 lat).

Emerytura państwowa w wysokości 144,7 euro (2024 r.) może zostać przyznana matce lub ojcu, którzy osiągnęli wiek emerytalny lub

są niepełnosprawni, którzy utracili co najmniej 60 proc. uczestnictwa (do 31 grudnia 2023 r. – zdolność do pracy), jeżeli spełniają warunki określone w ustawie (dzieci nie doświadczyły zagrożeń społecznych, nie zostały umieszczone w tymczasowej lub stałej opiece, nie zostały skazane itp.). Wielodzietnemu ojcu emerytura państwowa drugiego stopnia przysługuje wyłącznie w przypadku braku matki wielodzietnej lub gdy matka wielodzietna nie spełnia warunków przyznania emerytury państwowej drugiego stopnia określonych w ustawie. Emerytura państwowa jest przyznawana przez komisję, może być wypłacana jako dodatek do zwykłej emerytury.

O przyznanie emerytury państwowej matki lub ojcowie wielodzietni powinni wnioskować w samorządzie według miejsca zamieszkania.

EMERYTURA DLA MATEK BEZ STAŻU PRACY

Emerytura w wysokości 295,5 euro może zostać przyznana matkom, które wychowały pięcioro lub więcej dzieci, osiągnęły wiek emerytalny, ale nie otrzymują podstawowej emerytury, ponieważ nie zgromadziły minimalnego stażu pracy.

REKOMPENSATA DLA MATEK 5 LUB WIĘCEJ DZIECI

295,5 euro przyznawane jest matkom, które przed 1 stycznia 1995 urodziły i wychowały 5 lub więcej dzieci. Świadczenie jest przyznawane na okres 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego lub w przypadku utraty 60 proc. lub więcej uczestnictwa (do 31 grudnia 2023 r. – zdolność do pracy) i wypłacane do czasu nabycia przez matkę wielodzietne prawa do jakiegokolwiek emerytury: renty z ubezpieczenia społecznego, emerytury państwowej itp., z wyjątkiem renty wdowiej z ubezpieczenia społecznego lub zasiłku dla osoby samotnej. Jeśli matka wielodzietna uzyska prawo do niższej emerytury, może zdecydować się na dalsze otrzymywanie rekompensaty zamiast emerytury.

O przyznanie świadczeń z tytułu emerytury lub rekompensaty matki wielodzietne powinny zwracać się do Sodry. Rodziny wielodzietne mogą również korzystać ze wszystkich innych gwarancji socjalnych, które dotyczą rodzin z dziećmi lub pracowników z dziećmi, niezależnie od ich liczby. ■

Opr. Anna Pieszko
na podst. socmin.lt
Fot. Marian Paluszkiwicz

■ Każdemu z rodziców wychowujących troje lub więcej dzieci poniżej 12. roku życia przysługują dwa dni wolne od pracy

Rekordowa liczba cudzoziemców na litewskim rynku pracy

Honorata Adamowicz

Rynek pracy na Litwie odnotowuje szybki wzrost liczby obcokrajowców. Liczba ta wzrosła o 56 tys. osób w ciągu roku i wynosi obecnie prawie 142 tys.

— Na zatrudnienie obcokrajowców zdecydowali się głównie duzi pracodawcy zatrudniający ponad 250 pracowników oraz średnie przedsiębiorstwa zatrudniające od 50 do 249 pracowników. Firmy transportowe i magazynowe oraz budowlane były najczęstszymi pracodawcami dla pracowników z zagranicy. Zatrudnianie Ukraińców — którzy przybyli na Litwę stając się rozwiązaniem problemu niedoboru pracowników — było najczęściej wybierane przez firmy świadczące usługi noclegowe i gastronomiczne oraz firmy produkcyjne — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi Milda Jankauskienė, rzeczniczka prasowa Służby Zatrudnienia.

Większość obcokrajowców pracujących na Litwie wykonuje prace wymagające średnich kwalifikacji. Na takich stanowiskach pracuje 112 100 obywateli państw trzecich (w roku ubiegłym było to 66 700 osób).

PRACODAWCY ZADOWOLENI

— Rosnąca liczba zatrudnianych obcokrajowców pokazuje, że pracodawcy są zadowoleni z ich pracy. Według pracodawców, Ukraińcy są raczej osiadli i niechętnie zmieniają pracę. Większość z nich jest pracowita, odpowiedzialna i szybko adaptuje się do nowych warunków. Niektóre zawody okazały się problematyczne dla obywateli państw trzecich z powodu braku znajomości języka litewskiego, a także różnic kulturowych. Zauważalne jest to zwłaszcza w przypadku taksówkarzy — zaznacza Milda Jankauskienė.

Na początku roku najwięcej nowych osób na rynku pracy pochodziło z Białorusi (47,7 tys.). To prawie 1,6 razy więcej niż w analogicznym

okresie ubiegłego roku (30,5 tys.). Liczba zatrudnionych Ukraińców wzrosła do 44,8 tys. (32,7 tys. przed rokiem), Uzbeków do 6,6 tys. (1,8 tys.), Kirgizów do 5,6 tys. (2,5 tys.), Tadżyków do 4,6 tys. (1,8 tys. przed rokiem). Największa liczba obywateli UE przyjeżdżających do pracy na Litwie pochodziła: z Rumunii (2,9 tys.), Łotwy (2,4 tys.), Polski (1,5 tys.), Bułgarii (1 tys.) i Włoch (300).

JAK UZYSKAĆ ZEZWOLENIE NA ZATRUDNIENIE OBCOKRAJOWCÓW

— Pracodawcy ubiegający się o zezwolenia na pracę dla cudzoziemców muszą najpierw ogłosić wolne miejsca pracy w systemie informacyjnym Służby Zatrudnienia, gdzie muszą wskazać warunki zatrudnienia i proponowane wynagrodzenie. Tylko w przypadku, gdy pracodawca nie znalazł wymaganego pracownika na Litwie lub w państwach członkowskich UE, pracodawca ma prawo złożyć wniosek o zezwolenie na pracę cudzoziemca z państwa trzeciego w naszym kraju — tłumaczy rzeczniczka prasowa Służby Zatrudnienia.

Liczba zatrudnionych cudzoziemców wzrosła w ciągu roku we wszyst-

kich sektorach. Większość stanowisk w sektorze transportu i budownictwa jest obsadzona przez obcokrajowców. Średnio wykwalifikowana siła robocza obywateli państw trzecich koncentruje się w firmach transportowych i magazynowych.

Przeważający zawód wykonywany przez obywateli państw trzecich to kierowcy i operatorzy maszyn mobilnych, gdzie pracuje ponad połowa przybyłych — 72,8 tys. osób (55,4 proc.). Wykwalifikowane prace budowlane wykonuje 15,6 tys. obcokrajowców, głównie są to betoniarze i wykończeniowcy (4,6 tys.), tynkarze (2,6 tys.), budowlancy (1,9 tys.) i murarze (1,5 tys.).

Kwalifikacje zawodowe obywateli UE są zróżnicowane: prawie 30 proc. z nich pracuje w administracji i usługach, jedna czwarta (25,2 proc.) w sektorze budowlanym, 16,1 proc. w produkcji, a 9,1 proc. w transporcie i magazynowaniu. Większość zatrudnionych Europejczyków również należy do grupy średnio wykwalifikowanej. ■

TVP
WILNO

Liczba zatrudnionych cudzoziemców wzrosła w ciągu roku we wszystkich sektorach **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Ponad 100 mln euro kary za nielegalne wysypisko odpadów

Justyna Giedrońc

W rejonie wileńskim odnaleziono blisko 10 tys. ton odpadów. Za nielegalnie zakopane w lesie odpady Departament Ochrony Środowiska wymierzył karę pieniężną w wysokości 103,9 mln euro. Jest to największa dotychczas wymierzona na Litwie grzywna za tego rodzaju wykroczenie.

We wsi Juodžiai w rejonie wileńskim odnaleziono blisko 10 tys. ton zakopanych na terenie leśnym odpadów, wśród nich były również niebezpieczne. Szkody wyrządzone środowisku naturalnemu oszacowano na kwotę 103,9 mln euro. Inspektorzy ustalili, że taka suma potrzebna jest na wywóz zakopanych odpadów oraz likwidację ujemnych skutków zanieczyszczenia środowiska naturalnego na powierzchni 1,7 ha.

NIELEGALNE WYSYPISKO ISTNIAŁO OD 2010 ROKU

— Wstępnie ustalono, że ogólna masa odpadów wynosi ponad 9 974 ton, a uszczerbek dla środowiska wynosi 103 992 468,84 euro. Nielegalne wysypisko we wsi Juodžiai najprawdopodobniej istniało od 2010 r. Przywożone odpady były bezprawnie spalane i następnie zakopywane — informuje „Kurier Wileński” Renata Surovec, rzeczniczka prasowa Departamentu Ochrony Środowiska.

Według wstępnych danych nielegalną działalność koordynował Dariuszas Zareckis, już wcześniej karany za różnego rodzaju wykroczenia. Ugrupowanie, któremu przewodniczył, świadczyło usługi odbioru i wywozu odpadów.

Po wykryciu nielegalnego wysypiska uporządkowaniem odpadów oraz zanieczyszczonej działki zajmie się zarządzająca tym obszarem Narodowa Służba Ziemi. Koszty usunięcia zanieczyszczenia środowiska powinien będzie pokryć Zareckis. Portal „15min” jeszcze w lutym 2023 r. poinformował

Departament Ochrony Środowiska apeluje, aby mieszkańcy informowali o nielegalnych wysypiskach odpadów, dzwoniąc na nr 112. Fot. Marian Paluszkiwicz

formował o funkcjonującym na terenie lasu w starostwie Marijampol (rej. wileński) nielegalnym wysypisku odpadów. Według informacji zamieszczonej na portalu przez ponad pół roku funkcjonariusze Departamentu Ochrony Środowiska nie zdołali zapewnić kontroli nad nielegalnymi przewoźnikami.

Departament Ochrony Środowiska (AAD) apeluje, aby mieszkańcy informowali o nielegalnych wysypiskach odpadów, dzwoniąc na nr 112. Można także przesłać zdjęcia lub nagrania wideo e-mailem na adres: info@aad.am.lt

INTERAKTYWNA MAPA

W tym celu na stronie internetowej placówki zamieszczono też interaktywną mapę „Tvarkau Lietuvą”. W lutym br. na stronę wpłynęło m.in. zgłoszenie dotyczące niesegregowanych odpadów we wsi Karaciszki, w rejonie trockim. Inspektorzy AAD zrewidowali zaznaczony na interaktywnej mapie teren. Stwierdzono, że nielegalne składowanie odpadów odbywało się na dwóch działkach. Jedna

działka należy do osoby prywatnej, druga to działka państwowa. Właściciel działki musiał uprzątnąć odpady oraz poinformować Wydział Ochrony Środowiska o sposobie postępowania z odpadami. Ponieważ odpady składowano także na gruntach państwowych, ekolodzy zobowiązali samorząd rejonu trockiego do uprzątnięcia odpadów i poinformowania o tym wydziału. Ustala się, kto zajmował się gromadzeniem odpadów na państwowej działce. Z zanieczyszczonego terenu wywieziono 9 ciężarówek odpadów, w tym — 2 ciężarówki zużytych opon.

Dzwoniąc na numer tel. +370 700 02022, można otrzymać fachowe konsultacje w dowolnej sprawie z zakresu ochrony środowiska. W 2023 r. specjaliści AAD udzielili 9 950 konsultacji telefonicznych, łącznie przez prawie 600 godzin. Codziennie dzwoniło średnio 47 osób. Konsultacje dotyczyły głównie odpadów. Rozmówcy interesowali się także systemami odprowadzania ścieków i zanieczyszczeniem powietrza. ■

14 kwietnia uczcij z nami pamięć o Żołnierzach Wyklętych

Na półmetku wiosny — 14 kwietnia — w Wilnie w parku Zakret/Vingis po raz dziesiąty odbędzie się Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym”. Uczestnicy będą mogli rywalizować na dystansach 1963 m, 5 i 10,5 km lub pokonać półmaraton.

Bieg „Wilczym Tropem” na stałe wpisał się w kalendarz wiosennych wydarzeń sportowych w Wilnie. Impreza z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością. Jeśli kilka lat temu biegało w nim 200 osób, to w zeszłym roku liczba uczestników sięgnęła 800.

„W tym roku w Wilnie odbędzie się jubileuszowa, 10. edycja biegu »Tropem Wilczym«, poprzez który chcemy zachować pamięć i oddać część Żołnierzom Wyklętym. To nasze zobowiązanie wobec tych bohaterskich żołnierzy, którzy po klęsce hitlerowskich Niemiec nie złożyli broni, lecz trwali w oporze przeciwko nowej komunistycznej okupacji sowieckiej. Tysiące Polaków i Litwinów, pozostając

wiernym swoim ideałom, kontynuowało walkę z bronią w ręku o niepodległość swoich Ojczyzn.

Dziś, gdy przed barbarzyńską agresją rosyjską, swej niepodległości i wolności musi niezłomnie bronić Ukraina, pamięć o Żołnierzach Wyklętych i wartościach, które im przyświecały, staje się jeszcze bardziej aktualna.

Zachęcam wszystkich do licznego udziału w biegu „Tropem Wilczym” i uczczenia pamięci Żołnierzy Wyklętych, ale też niezłomnych obrońców Ukrainy i całej Europy, poprzez przebiegnięcie lub przejście chociażby symbolicznego dystansu 1963 m.” — powiedział Ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł

Trasa 1963 metrów, symbolizuje pamięć żołnierzy, dla których wojna nie skończyła się w 1945 roku, tym, którzy nie chcieli i nie potrafili pogodzić się z narzuconym ustrojem państwa i sowiecką dominacją. Ostatni „Niezlomny” Józef Franczak „Laluś” został zastrzelony w obławie jesienią 1963 roku.

Zawodnicy na symbolicznym dystansie 1963 m wystartują o godz. 10:00, pozostałe konkurencje wystartują o godz. 10:30.

Zwycięzcy w poszczególnych kategoriach wiekowych otrzymają pamiątkowe puchary, a wszyscy uczestnicy, którzy dotrą do mety — pamiątkowe medale.

19.>>

■ Bieg „Wilczym Tropem” na stałe wpisał się w kalendarz wiosennych wydarzeń sportowych w Wilnie Fot. Marian Paluszkiewicz

18.>>

Pomysł biegu „Tropem Wilczym” zrodził się w 2013 roku. Pomysłodawcą była działająca w Polsce Fundacja Wolność i Demokracja. W pierwszym biegu w Polsce udział wzięło 50 uczestników. Inicjatywa rozwijała się prężnie i w 2020 roku odbyła się już w ponad 300 miastach w Polsce i za granicą. Obecnie coroczne biegi ku pamięci Żołnierzy Wyklętych poza Polską organizowane są m.in. w Chicago, Londynie, Nowym Jorku i Wiedniu

Organizatorami biegu w Wilnie są Ambasada RP w Wilnie, polska młodzież na Liwie oraz stowarzyszenie „Sporto renginiai”.

Profil Biegu na portalu społecznościowym Facebook: <https://www.facebook.com/wilnotropemwilczym>

ŻOŁNIERZE WYKLĘCI

„Wojna się nie skończyła [...]. Nigdy nie zgodzimy się na inne życie, jak tylko w całkowicie suwerennym, niepodległym i sprawiedliwie urządzonym Państwie Polskim [...]. Daję Wam ostatni rozkaz. Dalszą swą pracę i działalność prowadźcie w duchu odzyskania pełnej niepodległości państwa” — pisał ostatni dowódca Armii Krajowej gen. Leopold Okulicki „Niedźwiadek” w 1945 roku. Wielu

z jego podkomendnych posłuchało dowódcy i nie złożyło broni po zakończeniu II wojny światowej. Kontynuowali walkę o prawdziwie wolną ojczyznę.

Sytuacja Polski w 1945 roku była trudna. Postanowienia konferencji w Teheranie, Jałcie i Poczdamie de facto skutkowały podziałem Europy na strefy wpływów. Powoływane od 1944 roku polskie rządy nie pochodziły z wyborów i były zależne od władz Związku Sowieckiego. Przeprowadzone w 1947 roku, zgodnie z ustaleniami konferencji jałtańskiej, wybory parlamentarne zostały sfalszowane, m.in. przy pomocy działań sowieckiej policji politycznej NKWD.

Żołnierze podziemia niepodległościowego decydowali się stać wobec nowej władzy zbrojny opór. Dziś nazywani są „żołnierzami wyklętymi”, ponieważ do odzyskania przez Polskę pełnej suwerenności w 1989 roku władze PRL uznawały ich działalność za zbrodniczą, jednocześnie milcząc o represjach, jakim byli poddawani przede wszystkim w okresie stalinizmu. Pierwsze struktury zbrojne antykomunistyczne podziemie utworzyło już w 1943 roku, jednak najintensywniejszy zbrojny opór przeciw narzuconej przemocą władzy przypadł na rok 1945. Szacuje się, że w ciągu ko-

lejnych lat aktywności w różnych organizacjach podziemnych w powojennej Polsce działało nawet 200 tys. osób. Działacze podziemia nie godzili się na narzucenie narodowi polskiemu obcej woli. Ich celem było doprowadzenie do realizacji postanowień jałtańskich w zakresie organizacji w Polsce prawdziwie wolnych i demokratycznych wyborów.

„Żołnierze wyklęci” ginęli nie tylko w walce. Wielu z nich trafiło do więzień, gdzie byli torturowani i mordowani. Często drakońskie wyroki na żołnierzy podziemia niepodległościowego zapadały w sfińgowanych procesach, które urągały wszelkim zasadom praworządności. Niektórzy zostali wywiezieni do sowieckich łagrów. Często byli skazywani pod fałszywymi zarzutami kolaboracji z Niemcami, nawet jeśli w czasie II wojny światowej aktywnie walczyli z nazistowskim okupantem w strukturach państwa podziemnego.

Większość żołnierzy podziemia antykomunistycznego wyszła z ukrycia w lutym 1947 roku. Wielu z nich musiało ukrywać się pod fałszywymi nazwiskami aż do końca okresu PRL. Ostatni „Niezłomny” Józef Franczak „Laluś” został zastrzelony w obławie jesienią 1963 roku. ■

Ambasada RP w Wilnie

TROPEM WILCZYM
BIEG PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH

14 04 2024
GODZ. 10:00
PARK ZAKRET (VINGIS)

1963 METRY | 5 KM | 10,5 KM | PÓLMARATON

WWW.TROPEMWILCZYM.LT

Emerycie – „wyskocz z kapci” i znajdź sposób na zdrowie!

Brenda Mazur

Gdy minie trochę czasu – wkra-da się nuda, monotonia. Stopniowo zaczyna się więc markotnieć, po-padać w niebezpieczną stagnację.

Bywa też inaczej, bo niektórzy dziadkowie na pełny etat są wciąż-gnięci w pomoc dzieciom i cieszy ich kontakt z wnukami. Gdy tylko wnuki podrosną, rola dziadków się zmniejsza.

Jednym słowem, większość se-niorów tym wolnym emeryckim czasem nie jest zachwycona. Czują się samotni, zaczyna szwankować zdrowie. Na taką przypadłość, jaką jest starzenie, nie ma lekarstwa, jednak można sprawić, że nie bę-dzie ono aż tak uciążliwe. Trzeba dokonać zmian dla własnego samopoczucia, dla zdrowia psychicz-nego i fizycznego.

JESIEŃ ŻYCIA MOŻE BYĆ PIĘKNA

Z badań statystycznych prze-prowadzanych w grupie seniorów wynika, że najczęściej wybieranym przez nich zajęciem jest oglądanie telewizji. Codziennie w ten sposób spędza czas aż 92 proc. ludzi star-szych. Spędzają czas w domu. A dom to: rutyna, monotonia, mało ruchu i świeżego powietrza.

Z domu trzeba jak najczęściej wychodzić. I takim miejscem są kluby seniora czy Uniwersytety Trzeciego Wieku, które świetnie funkcjonują i u nas: w Wilnie, So-lecznikach, Niemenczynie czy w Poniewieżu. Są to miejsca spotkań ludzi o zbliżonych poglądach, tę-skotach, którzy się rozumieją, wspierają, razem organizują sobie czas – co jest ważne dla poprawy funkcjonowania organizmu w kwestii zdrowia psychicznego i fizycz-nego. Te wszystkie czynniki razem wzięte są bardzo ważne.

Przejście na emeryturę to taki moment w życiu, w którym nagle pojawia się ogromna ilość wolnego czasu. Pierwsze dni emerytury to pełna euforia, bo można wreszcie odpocząć, pospać, poleniuchować.

Potwierdza to seniorka, pani Józefa Gulbicka. Wspólnie z Ire-ną Ludkowską stały się inicjator-kami powstania w Niemenczynie w 2012 r. Uniwersytetu Trzeciego Wieku. A wszystko zaczęło się od Stowarzyszenia Optymistów, bo jak mówi pani Józefa, w Niemenczynie nie brakuje ludzi pełnych entuzjazmu, również wśród seniorów. Ten ich klub powstał, można rzec, z przy-padku: panie babcie odprowadzały swoje wnuki na zajęcia taneczne do domu kultury i czekając na nie, ga-wędząc i żartując doszły do wniosku, że czemuż by nie założyć klubu zrzeszającego emerytów.

– Stwierdziłyśmy – żartuje prezes UTW – że mimo siwizny na skroniach, duszą jesteśmy młode i warto by urozmaicić sobie życie. Seniorów łączą te same proble-my, z którymi styka się większość litewskich emerytów, lecz oni

starają się stawiać na pozytywne myślenie, rozwój, poznawanie no-wych technologii, nowych miejsc, na co nie zawsze był czas, gdy byli czynni zawodowo.

W ramach swej organizacji „Optymiści” założyli kilka kół za-interesowań, m.in.: artystyczne, krajoznawcze, literackie, robótek ręcznych, gimnastyki ogólnoro-zwojowej i terapii ruchowej.

Wbrew powszechnej opinii nic nie stoi na przeszkodzie, by senior mógł zapewniać swojemu organi-zmowi aktywność fizyczną.

Sport nie dla seniora? A jed-nak tak! Warto zacząć od codzien-nych spacerów.

– Wielu seniorów jeszcze pa-mięta, że dawniej się chodziło: do pracy, kościoła, w odwiedzi-ny do rodziny do znajomych, czy na spacerki.

21.>>

■ Uniwersytet Trzeciego Wieku w Niemenczynie powstał w 2012 r.

20.>>

To może wydawać się wręcz dziwne, bo jeszcze kilkadziesiąt lat temu było to dla człowieka normą – codzienne przemierzanie kilku kilometrów pieszo. Dziś wygląda to jak jakiś luksus, który połączony jest niestety często z lenistwem – konstatuje pani Józefa.

Badania udowadniają, że codziennymi spacerami jesteśmy w stanie wpłynąć na praktycznie wszystkie narządy, od serca, przez płuca aż po mózg.

– Na Litwie są trzy grupy seniorów. Pierwszą z nich są seniorzy, którzy ciągle narzekają i na nic im nie starcza. Drugą grupę stanowią ci, którzy połowę życia spędzili na wychowaniu dzieci, a drugą połowę na wnukach. Trzecią tworzą seniorzy aktywni, którzy uczestniczą w wielu zajęciach i mają zainteresowania, podróżują, nawet poza granice kraju – ocenia Józefa Gulbicka.

Zrzeszeni seniorzy w ramach UTW należą właśnie do tej trzeciej grupy. Zaangażowani i aktywni mieli wiele wypadów po pięknych podwileńskich okolicach, ale i też wyjazdy do Polski, poznali historię i zwiedzili ciekawe miejsca. W Centrum Kultury w Niemenczynie, gdzie dzięki gościnności ośrodka spotykają się w niewielkiej salce, mają różne zajęcia: z korzystania z nowych mediów i technologii, prelekcje z zakresu zdrowia, spotkania z różnymi ciekawymi ludźmi. Starają się nie tylko kształcić, ale też „wesoło i treściwie spędzać swój wolny czas” – to potańczą wspólnie, pogimnastykują się. Seniorzy założyli też zespół wokalny Pogoda, który ma występy w plenerze, ale i sami spotykają się, aby wspólnie zyczajnie sobie pośpiewać.

STAROŚĆ MOŻNA NIECO ODSUNĄĆ

Coraz częściej mówi się o tym, że przejście na emeryturę jest częstą przyczyną depresji wśród osób starszych. Dotyczy to szczególnie osób, które silnie utożsamiały się z wykonywanym zawodem, które pomagały dzieciom, żyły intensywnie życiem towarzy-

Wspólna organizacja swego czasu wolnego jest ważna dla poprawy funkcjonowania organizmu w kwestii zdrowia psychicznego i fizycznego

sko-rodzinnym. Po przejściu na emeryturę nagle poczuły się stare i niepotrzebne. Dlatego ważne jest zbudowanie sobie nowej rutyny – najlepiej znalezienia sobie nowego zajęcia lub zajęć, które zdominują to, jak będzie wyglądał każdy dzień. To może być własne hobby, wolontariat lub praca dorywcza. Ważne jest otwarcie się na ludzi, spotkania towarzyskie, poznawanie nowych osób.

Przebywanie wśród przyrody, wśród przyjaznych nam osób jest dobre dla zdrowia psychicznego.

Chodzenie w naturalny i bezpieczny sposób pomaga zredukować masę ciała. W przeciwieństwie do intensywnych treningów, spacer nie obciąża stawów ani serca. By dawał efekt zdrowotny, powinien być w miarę żwawy. Najlepszy jest tzw. power walk, czyli chód szybszy od normalnego, podczas którego tętno nieznacznie przyspiesza. Dobrym pomysłem będzie spacer z wykorzystaniem kijków do nordic walking – takie bezpieczne chodzenie pomoże osiągnąć upragniony cel. Spacerowanie pozwala zaangażować mięśnie całego ciała oraz spalić kalorie. Chodząc żwawo, nie tylko spalamy tkankę tłuszczową, ale i wzmacniamy tkankę mięśniową, pracują nasze często zastane stawy. Chodząc ćwiczymy mięśnie pośladkowe, czworogłowe, a także

mięśnie rąk, brzucha oraz tułowia. Same plusy.

Bierzmy więc butelkę wody niegazowanej, kijki nordic walking i w drogę. Ważne, aby maszerować wśród przyrody, w możliwie jak najczystszej okolicy – taki spacer gwarantuje dotlenienie wszystkich komórek ciała, a to z kolei wiąże się z poprawą kondycji płuc i wydolności sercowo-naczyniowej.

Chodząc przez jedną godzinę dziennie: wzmocnisz mięśnie i stawy; poprawisz ogólną wytrzymałość organizmu; dotlenisz organizm i poprawisz wydolność płuc; unormujesz ciśnienie krwi; zmniejszysz ryzyko chorób serca i układu krążenia; obniżysz poziom złego cholesterolu; poprawisz kondycję mózgu; unormujesz poziom cukru we krwi; zwiększysz wrażliwość komórek ciała na insulinę; schudniesz i usprawnisz metabolizm.

Z badań wynika, że osoby, które regularnie ćwiczą, radzą sobie lepiej z problemami funkcjonalnymi, które towarzyszą np. reumatoidalnemu zapaleniu stawów.

Nie zamykajmy starości w czterech ścianach. Starość może być przeżyta zdrowo i szczęśliwie. Warto o to zawalczyć – na pozytywne zmiany nigdy nie jest za późno! ■

Fot. archiwum UTW w Niemenczynie

Moneta kolekcjonerska na pamiątkę członkostwa Litwy w NATO i UE

28 marca Bank Litwy wprowadził do obiegu srebrną monetę kolekcjonerską o nominale 20 euro, upamiętniającą 20. rocznicę członkostwa Litwy w NATO i Unii Europejskiej (UE).

Honorata Adamowicz

Moneta zawiera trójkolorową flagę w centrum awersu i rewersu, symbolizującą niepodległość państwa litewskiego, wokół flagi na awersie widnieje Pogoń, symbol litewskiego herbu i napis „Lietuva”, a w tle monety znajdują się fragmentaryczne symbole NATO i UE, przedstawione na różnych poziomach.

LITWA OFICJALNIE W NATO OD 29 MARCA 2004 R.

„Ta moneta kolekcjonerska upamiętnia członkostwo Litwy w NATO i Unii Europejskiej. Dwadzieścia lat temu przystąpienie Litwy do NATO i Unii Europejskiej było historycznym i decydującym krokiem w dążeniu tego kraju do bezpieczeństwa i integracji ze wspólnotą europejską. Po spełnieniu wszystkich niezbędnych warunków i kryteriów członkostwa w sojuszu, 29 marca 2004 r. Litwa oficjalnie stała się członkiem NATO. Dwadzieścia lat od przystąpienia do Unii Europejskiej 1 maja 2004 r., determinacja Litwy, by stać się integralną częścią europejskiej rodziny, jest oczywista” — poinformował „Kurier Wileński” Bank Litwy.

Nakład srebrnej monety kolekcjonerskiej upamiętniającej członkostwo Litwy w NATO i UE wynosi 2 000 sztuk, a cena sprzedaży to 87 euro.

CO ROKU EMITOWANE SĄ 4 MONETY KOLEKCJONERSKIE

„Bank Litwy, kontynuując tradycje litewskiej numizmatyki i biorąc pod uwagę praktykę międzynarodową, corocznie emituje cztery monety kolekcjonerskie, jedną monetę okolicznościową i numi-

Nakład srebrnej monety kolekcjonerskiej wynosi 2 000 sztuk, a cena sprzedaży to 87 euro **Fot. Bank Litwy**

zmatyczny zestaw monet obiegowych w celu upamiętnienia najważniejszych osób, rocznic, obiektów, wydarzeń lub zjawisk o znaczeniu litewskim lub międzynarodowym, jednocześnie podkreślając takie wartości Banku Litwy, jak wartość dla społeczeństwa, odpowiedzialność i ciągły postęp” — poinformowano.

Monety okolicznościowe i kolekcjonerskie emitowane przez Bank Litwy zawsze przyciągały uwagę numizmatyków i kolekcjonerów i cieszą się dużą popularnością. Najdroższe są złote monety. Najdroższe monety, które wyemitował Bank Litwy, były o wadze dwóch uncji (ok 56,7 g).

WSPÓLNA INICJATYWA

„Przygotowując projekty emisji monet kolekcjonerskich i okolicznościowych, Bank Litwy ocenia propozycje otrzymane od społeczeństwa, numizmatyków, instytucji państwowych, naukowych i organizacji publicznych dotyczące tematów monet, organizuje spotkania z insty-

tucjami państwowymi, a w razie potrzeby konsultuje się z historykami, artystami, rzeźbiarzami, grafikami, heraldykami lub innymi ekspertami w swojej dziedzinie. Otrzymane propozycje są rozpatrywane przez Komisję Tworzenia Monet Banku Litwy, która składa się z urzędników Banku Litwy, a do udziału w jej pracach zapraszani są również specjaliści i, w razie potrzeby, eksperci Mennicy Litewskiej” — poinformował Bank Litwy.

Narodowy Bank Polski (NBP) i Bank Litwy w 2023 r. wspólnie wyemitowały srebrne monety upamiętniające 250. rocznicę powołania Komisji Edukacji Narodowej o nominale 10 zł w NBP, w Banku Litwy — 10 euro. To była druga wspólna inicjatywa banków centralnych Polski i Litwy. 28 kwietnia 2021 r. oba banki wyemitowały monety kolekcjonerskie upamiętniające 230. rocznicę Konstytucji 3 Maja. NBP złotą monetą o nominale 100 zł i srebrną o nominale 50 zł, a Bank Litwy srebrną monetą o nominale 20 euro. ■

Krzyżówka

Krewniak lasicy																
Podstawowy dział matematyki																
Bylina zwana kwiatem Nilu																
Zwywy taniec ludowy																
Nieduże wznie-sienie																
13																
Sporo milionów Leśna roślina																
Antonim pionu																
Łączy liść z łodygą																
Dusiciel z dżungli Indii																
Dругie po Ładodze																
17																
Branża naucza-nia																
Chórek w kościele																
Drzewo wilgot-nych lasów																
Przyciąga uwagę swoim wyglądem, zachowaniem																
ANCELLOTI lub Ponty																
Bardzo twardej metal, V																
Mieszka za nią sąsiad																
16																
Sąsiad Niemca, Francuza																
Dawny ustrój Bułgarii																
1																
Ferment, np. pepsyna																
Polski kurort nad Rabą																
15																
„Król ...” Szekspira Gorączka malaryczna																
8																
Jane, amer. aktorka																
Rysunkowa histo-ryjka																
Liche łożo, prycza																
Kopia czegoś																
Jest nią saperka																
Dawny typ roweru																
9																
Schowanie pod ubraniem																
Robi się na ranie																
Drzy ze strachu																
5																
Mała ryba słodko-wodna																
Silne światło																
Kwiat zwany też szafranem																
3																
Ukrojona porcja chleba																
Gatunek muzyki																
Bagienna borowina																
Biblijna wieś Galilei																
14																
Ciąg kilku powieści																
Pojazd dla bobasa																
Kraśnieje ze wstydu																
Pozycja Ronaldo, Lewego																
Antonim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																
11																
Antoniim anody																
Antoniim anody																

"Lamka Szampana"
w DZIEŃ MATKI
za darmo !!!
IDY TEATRALNE' 2024

▶ (NIE)ZNANA ◀

MONODRAM NA PODSTAWIE ZAPISKÓW MARILYN MONROE

5 Maja
2024
godzina **17.00**
Czas trwania: 90 minut | wiek: 13+

W roli tytułowej: **JUSTYNA STANKIEWICZ**

REŻYSERIA: **LILA KIEJZIK** SCENARIUSZ: **SŁAWOMIR GAUDYN**

FORTEPIAN: **VIKTORIJA GAN**

ŚWIATŁA I DŹWIĘK: **ARTUR ARMACKI**

PRODUKCJA: **POLSKI TEATR STUDIO W WILNIE**

CHOREOGRAF: **MARTA INGAUNE**

Wileński Teatr LEGENDOS

ul. Kalwarij 85, Wilno

foto: Sławomir Gaudyn

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. 8 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. 8 611 33 626

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. 8 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. 8 602 05 044

Skupujemy samochody. Na Litwie. Drogo. Rozliczamy się na miejscu. 24/7, Tel. 8 671 21 231

USŁUGI

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. 8 606 97 218

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonalny zespół wykona prace wyburzeniowe. Tel. 8 678 003 83; 8 679 46 521

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. 8 677 34 202

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 14 euro. Tel. 8 675 73 750

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. 8 670 06 868

KUPOJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPOJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŻNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PLACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery • monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

**SUFITY NAPINANE – WYSOKIEJ JAKOŚCI.
MONTAŻ SUFITÓW NAPINANYCH WRAZ Z OŚWIETLENIEM.**

- Szybki montaż w jeden dzień. Bez brudu i kurzu
- Bezplatny pomiar
- Atrakcyjne ceny. Od 9.99€ za m². (Dokładną cenę podajemy tylko na pomiarze, który robimy za darmo.)
- Sufity bezpieczne i przyjazne dla środowiska

Tel. +37061321888
www.cdclubos.lt

**UAB Adeza oferuje pomoc
w prowadzeniu księgowości.**

Sporządzamy i składamy miesięczne/roczne deklaracje podatkowe/sprawozdania finansowe.

Konsultujemy w sprawach:
zarządzania finansami, automatyzacji procesów księgowych, tworzenia biznes planów, analizowania bieżącej sytuacji finansowej.

Tel. +37065550699, info@adeza.lt

Firma zatrudni administratora

Staż pracy niewymagany
prawo jazdy kategorii B

tel. 8 685 14284, el.p.:info@uabrovita.lt

KINO CENTRUM "PASAKA" ZARZECZE
11 KWIEŃNIA, GODZ. 19.00
PAUPIO KINO CENTRAS "PASAKA"
BALANDŽIO 11. 19.00 VAL.

**SPEKTAKL TELEWIZIJ /
TELEVIZIJOS SPEKTAKLIS**

**NOC HELVERA /
HELVERIO NAKTIS**
INGMAR VILLOQIST

TV REŽYSERIA / TV REŽISIERIUS DARIUSZ PAWELEC
REŽYSERIA / REŽISIERIUS JONAS VAITKUS
SCENOGRAFIJA / SCENOGRAFIJA JONAS ARČIKAUŠKAS

SPEKTAKL Z NAPISAMI LITWESKIMI /
SPEKTAKLIS SU LIETUVIŠKAIS TITRAIS

7.00 S. anim. „Żubr Pompik”
7.05 Ugotuj nam bajkę
7.25 S. anim. „Stacyjkowo”
7.35 Kuchenne recepty
8.00 Info Wilno
8.15 Studio Wilno
8.35 Rozmowy niesymetryczne
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Na tropie przypraw
10.55 Gra słów
11.15 Ugotuj nam bajkę
11.35 S. anim. „Żubr Pompik”
11.45 Wędrowiec Polski
12.10 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.35 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Całkiem niezła historia
13.15 Prywatne życie zwierząt
13.40 Szansa na sukces
14.40 S. „Pasjonaci”
15.05 Słownik polsko@polski
15.35 Dobre historie
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Ugotuj nam bajkę
17.30 Raport naukowy
17.50 S. „Doręczyciel”
18.35 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 „19.30”
20.55 „Gość 19.30”
21.00 „Anna German w sercach ludzi” film dok.
23.00 S. „Archiwista”
23.40 Info Wilno
23.55 Studio Wilno
00.15 Z Historią na Ty
00.40 „19.30”
01.15 S. „Doręczyciel”

6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,

8.30 Wiadomości
9.00 S. „Soko Leipzig”
9.50 S. „Komisarz Rex”
10.35 S. „Twarzą w twarz”
11.30 S. „Stary”
12.20 Niezapominalne Wilno
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Podróżowanie w czasie
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Wszystko dla pań”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Euroliga przez LRT.
19.45 Koszykarska Euroliga. „Žalgiris”-„EA7 Emporio Armani”
22.15 Euroliga przez LRT.
22.30 Wiadomości Rowerowe
23.00 S. „Nad wodą”
23.50 S. „Komisarz Rex”
00.35 Życie na wsi jest dobre

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 Pani chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Panna chłopka
14.30 S. „Mam na imię Farah”
15.30 S. „Kraina Nadziei”
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Całuję. Ruta
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Na przeklętej ziemi” thriller
00.40 S. „S.W.A.T.”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Dokąd teraz?
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Dynastie
8.30 Menora
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Życie na wsi jest dobre
12.30 To jest mój ogród
13.00 Zaczynaj od siebie
13.30 Zielona półka
14.00 Dzień Kultury
14.30 „Kościuszkowski. Przewodnik bardzo współczesny film dok.
15.20 Niezapomniane Wilno
15.30 S. „Z pamiętnika położnej”
16.30 Dzień dobry, Litwo
18.30 Prognoza
19.00 Pełnia LRT OPUS
19.30 „Od tymczasowej do współczesnej” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.33 „W pętli ryzyka i fantazji” dramat
23.35 Żyjmy jak można czyścić
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)
00.40 (Nie)stracone pokolenie

6.00 Seriale anim.
7.45 S. „Płonący ogień”
8.55 S. „W wirze miłości”
10.00 S. „Barrister Babu”
11.00 S. „Spadkobiercy”
12.00 S. „Rodzina”
14.00 S. „Cabo”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gliny”
20.30 S. „Smak śniegu”
21.00 S. „TOP 3”
21.30 Wieczorne

wiadomości TV3
22.30 „Forteca 2” film fab.
00.30 S. „El Chapo”

6.00 Zasady mojej kuchni
7.20 S. „Puchacz”
8.25 S. „Oddział nr 44”
9.30 S. „Hudson i Rex”
10.30 S. „CSI. Miami”
11.30 S. „Świeża krew”
12.30 S. dok. „Mania chomikowania”
13.30 Zasady mojej kuchni
14.50 S. „Wojny glin. Charków”
15.55 S. „Hudson i Rex”
17.00 S. „Świeża krew”
18.00 „Ale numer!”
18.30 Mistrzostwa LKL „7bet-Lietkabelis” -„Rytas”
21.00 „Sztuka kradzieży” komedia
22.50 „Resident Evil: Retrybucja” thriller

5.30 Nowy dzień
6.30 Żywi
7.30 W świecie koszykówki
8.00 Realna mistyka
9.00 S. „Bez ciebie”
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00 S. „Raj”
12.00 O przyjemnościach łąźni
12.30 Formuła zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Realna mistyka
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Redakcja. A. Ramanauskas
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Anatomia mieszkania
19.00 S. „Historia jednego

przestępstwa”
20.00 Reporter
20.40 Sport. Pogoda
20.20 S. „Bez ciebie”
21.25 S. „Raj”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 Redakcja. A. Ramanauskas
00.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „FBI”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 S. „Goldbergowie”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 S. „Szaleni sąsiedzi”
12.00 „Talenty Ameryki”
13.00 „Gwiazdy lombardu”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „FBI”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „Szaleni sąsiedzi”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „Klub miliarderów” dramat
23.05 S. „Maltese: Na tropie mafii”
00.10 S. „Bibliotekarze”

6.00 S. „W rękach losu”
7.00 „Prawie żonaty”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Sprawy rodzinne”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Nowy Amsterdam”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 S. „Bądź ze mną”

17.00 S. „Gry losu”
18.00 S. „Nowy Amsterdam”
19.00 S. „Partnerki”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Uwięziony”
23.20 S. „Pacific Criminal”
01.40 S. „Spirala”

TVP 1

5.45 S. „Dziedzictwo”
6.35 S. „Złoty chłopak”
7.30 Audycje Komitetów Wyborczych
8.00 Projekt: Nadzieja - Wielki Czwartek
8.30 „Pełnia Wiary”
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”
9.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.55 „Przedszkole w naturze” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
15.50 „Jaka to melodia?”
16.25 „Gra słów. Krzyżówka”
16.55 S. „Dziedzictwo”
17.45 Audycje Komitetów Wyborczych
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 „19.30”
20.50 „Gość 19.30”
21.15 „Reporterzy”
21.35 S. „Ojciec Mateusz”
22.30 „Sprawa dla reportera”
23.30 „Teatropolis. Sztuka aktorska” reportaż

TVP KULTURA

9.00 „Muzyczne poranki”
9.05 „Podróże z historią”
9.40 „Ukraińska czytanka”
10.05 S. „Pogranicze w ogniu”
11.15 „Akcja pod Arsenalem” dramat
13.05 „Rzecz Polska”
13.30 „Którędy po sztukę”
13.50 „Grethe Meyer: królowa duńskiego wzornictwa” film dok.
15.05 „Złoty szalik” film TVP.
16.20 „Ponette” dramat
18.10 S. „Pogranicze w ogniu”
19.20 „Tamte lata, tamte dni”
20.00 „Legends opery”
21.00 „Hala odlotów”
22.05 „Chwasty” film fab.
00.40 „Nędznicy i Victor Hugo, w imieniu ludu” film dok.

TVP POLONIA

7.00 „Gra słów. Krzyżówka”
7.30 „Słownik polsko@polski”
8.00 „Jak to działa - Ekologia”
8.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Projekt: Nadzieja - Wielki Czwartek”
12.45 S. „Barwy szczęścia”
13.10 „Gość Poranka”
13.35 „Emilian Kamiński. Teatr. Moje życie” wywiad
14.00 S. „O mnie się nie martw”
15.35 „Dialog - życie zapisane w listach” film dok.
16.35 S. anim. „Miś Uszatek”

16.45 „Mały pingwin Pik-Pok” film anim.
17.00 „Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 S. „Leśniczówka”
19.20 „Polskie Parki Narodowe”
19.50 „W obiektywie Polonii - Wschód”
19.10 „Wilnoteka”
20.30 „19.30”
20.55 „Gość 19.30”
21.25 S. „Lokatorka”
23.15 „Polonia 24”
23.50 „Ja to mam szczęście!”
0.10 „Teleexpress Extra”
00.30 „Panorama”

TVP

HISTORIA

7.00 „Był taki dzień”
7.02 „Niezwykłe historie z pocztówek”
7.10 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
7.20 S. „Wojenne dziewczyny”
8.05 „Polacy na ratunek Żydom”
8.20 „Okrasa łamie przepisy”
8.45 „Kamperem po Południu”
9.00 „Na tropach Historii”
9.10 „Był taki dzień”
9.15 „Kazimierz. Miasto polskiego renesansu” film dok.
9.30 „Spór o historię”
10.00 S. „Święty Augustyn”
10.40 S. dok. „Obcy przybysze w Europie”
11.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.00 „Fotohistorie”
12.25 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
12.45 „Kuchnia dwudziestolecia”
13.15 S. „W labiryncie”

13.40 „Było, nie minęło”
14.00 „Milenium kontra Tysiąclecie” film dok.
14.50 „Kto ratuje jedno życie” film dok.
15.50 S. dok. „Woda - nasza przyszłość”
16.45 „Giganci historii”
17.30 S. „Kuchnia Jagiellonów”
17.55 „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”
19.25 S. „Wojenne dziewczyny”
20.10 „Polacy na ratunek Żydom”
20.25 „Archiwum zimnej wojny”
20.50 „Pielgrzym Miłości”
21.15 S. „Dom”
22.45 Film dok.
00.10 „Zieja” film biograf.

TRWA

6.00 „Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody” film dok.
7.00 Audiencja Generalna papieża Franciszka w Watykanie (powt.)
7.50 Muzyczne chwile
8.00 „Po stronie prawdy”
8.55 „Poczet Wielkich Polaków”
9.00 Informacje dnia
9.15 , 22.40 „Polski punkt widzenia”
9.35 „Słowo życia”
9.40 „Warto być ojcem” reportaż
10.00 „Na zdrowie”
10.20 Święty na każdy dzień
10.30 Msza Krzyżma
12.30 „Przyroda i ludzie”
13.00m Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu „Katolicy a cielesność”
13.45 „Oto jestem”

film dok.
14.35 „Niedziela”
14.40 „Nie ma kapłaństwa bez krzyża” koncert
16.10 „Tajemnica Eucharystii”
16.35 „Sekrety mnichów”
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
17.35 „Sól ziemi”
18.05 Akademia pro-life”
18.15 Muzyczne chwile
18.30 „Odpowiedzialni za Kościół”
18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
19.00 Msza Wieczery Pańskiej
20.50 Muzyczne chwile
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Głos Polski”
22.00 Medytacja przed Świętym Obliczem
22.20 Informacje dnia
23.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
00.00 „Dar powołania”
00.25 „Wielkość rodzica się przy ołtarzu” reportaż

Discovery CHANNEL

7.00, 13.00, 18.00 Fani czterech kółek
9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Obrońcy zabytków
10.30 Walka o bagaż
11.00, 0.00 Nagi instynkt przetrwania
12.00 Ocalić dom
16.00 Łowcy opali
17.00 Skarby z szopy
17.30 Walka o bagaż
19.30 Jak to działa?
20.00, 22.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Van Go
21.30 Dom na piaskach
23.00 Łowcy staroci

TVP WILNO		
7.00	S. anim. „Żubr Pompik”	
7.05	Supelkowe ABC	
7.30	Tajemnice sal operacyjnych	
7.55	Info Wilno	
8.15	Studio Wilno	
8.35	Polonia 24	
9.05	Ocalony świat	
9.35	S. „Szczęść sióstr”	
10.30	Okrasa łamie przepisy	
11.00	Gra słów	
11.20	Supelkowe ABC	
11.45	Lena na Kaukazie	
12.10	Fajna Polska	
13.00	Info Wilno	
13.05	Pożyteczni.pl	
13.30	Zakochaj się w Polsce	
13.50	„Strażnicy piątej ewangelii” film dok.	
14.45	Va Bangué	
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20	S. „Klan”	
16.45	S. „Barwy szczęścia”	
17.10	S. anim. „Żubr Pompik”	
17.40	S. „Na dobre i na złe”	
18.35	Unia kulinarna	
19.00	Info Wilno	
19.15	Studio Wilno	
19.35	Koncert wielkopostny	
20.30	„19.30”	
20.55	„Gość 19.30”	
21.00	„Filip” film fab.	
23.00	S. „Ojciec Mateusz”	
23.45	Info Wilno	
00.00	Studio Wilno	
00.20	Rzecz Polska	
00.30	„19.30”	
01.00	„Gość 19.30”	
01.10	S. „Na dobre i na złe”	
LRT TV		
6.02	Dzień dobry Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	8.30	Wiadomości
9.00	S. „Morden im Norden”	
9.50	S. „Komisarz Rex”	
10.35	S. „Twarzą w	

twarz”		
11.30	„Niezwykli ludzie”	
12.00	Uroczystość podniesienia flag Litwy i NATO na placu im. S. Daukantasa	
12.30	Kto i dlaczego?	
13.00	Podróżowanie w czasie	
14.00, 15.00, 16.00,	14.20, 15.15	Dzień dobry Litwo
16.15	S. „Wszystko dla pań”	
17.00	S. „Obietnica”	
18.00	Kto i dlaczego?	
18.30	Program poświęcony 20. rocznicy członkostwa Litwy w NATO	
19.30	Przepisy na udane życie	
20.30	Panorama	
21.00	Złoty umysł	
22.15	Droga Krzyżowa z rzymskiego Koloseum	
23.45	„Druga ziemia” dramat	
LRT PLUS		
6.00	Filmy anim.	
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”	
7.00	Pani chłopka	
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00	S. „Krwawe kwiaty”	
12.00	Wiadomości	
13.20	Panna chłopka	
14.30	S. „Mam na imię Farah”	
15.30	S. „Kraina Nadziei”	
16.30	Dobry wieczór, Litwo	
18.30	Wiadomości	
19.30	KK2	
21.00	„Lodowy szlak” thriller	
23.15	„Piekielna zemsta” thriller	
LRT PLUS		
6.00	Hymn Republiki Litewskiej	
6.05	Herbata	
7.00	Kto i dlaczego?	

7.30	Urodzeni tego samego dnia
8.30	Babciu, naucz mnie
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Śniadanie u sąsiada
12.00	Dajmy czadu!
13.05	Dainu dainele 2024
14.30	„Od tymczasowej do współczesnej” film dok.
15.30	S. „Z pamiętnika położnej”
16.30	Dzień dobry, Litwo
18.30	7 dni Kowna
19.00	Dzień Kultury.
19.30	W sercu Litwin
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Maryline” dramat
23.15	„Passenger na „Baloise Session 2023” koncert
00.30	„W pętli ryzyka i fantazji” dramat
3	
6.00	Seriale anim.
7.45	S. „Płonący ogień”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Barrister Babu”
11.00	S. „Spadkobiercy”
12.00	S. „Królowna bez korony”
13.00	S. „Rodzina”
14.00	S. „Cabo”
15.00	S. anim. „Simpsonowie”
16.00	TV3 wiadomości
16.30	TV Pomoc
17.55	Pomysł z IKEA na dom
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Hop” film anim.
21.20	„Kapitan Ameryka: Wojna bohaterów” dramat
00.30	„Wieczór paniński” komedia
BTV	
6.00	Zasady mojej kuchni

7.30	S. „Puchacz”
8.25	S. „Oddział nr 44”
9.30	S. „Hudson i Rex”
10.30	„Realna mistyka”
11.30	S. „Świeża krew”
12.30	S. dok. „Mania chomikowania”
13.30	Zasady mojej kuchni
14.50	S. „Wojny glin. Charków”
15.55	S. „Hudson i Rex”
17.00	S. „Świeża krew”
18.00	S. „CSI. Miami”
19.00	„Wrestling”
21.00	„Komornik” film fab.
22.55	„Sztuka kradzieży” komedia
rytas.tv	
5.30	Nowy dzień
6.30	Żywi
7.30	Akademia wsi
8.00	Realna mistyka
9.00	S. „Bez ciebie”
10.00	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00	S. „Raj”
12.00	Życie w biznesie
12.30	Litewskie szkoły
13.00	Nowy dzień
14.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00	Realna mistyka
16.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Pół godziny z Valatką
17.00	Godzina TV Wolność
18.00	Reporter
18.20	Sport. Pogoda
18.30	Łatwe do zrobienia
19.00	„Historia jednego przestępstwa”
20.00	Reporter
20.20	S. „Bez ciebie”
21.25	S. „Raj”
22.30	Reporter
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Anatomia mieszkania
23.30	Godzina TV Wolność
00.30	S. „Historia jednego przestępstwa”

6	
5.45	S. „FBI”
7.30	S. „Cobra 11”
8.30	„Magazynowe wojny”
9.00	„Przewodnik budowlany”
9.30	S. „Goldbergowie”
10.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00	S. „Szaleni sąsiedzi”
12.00	„Talenty Ameryki”
14.00	S. „Cobra 11”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „FBI”
18.00	S. „Simpsonowie”
19.00	S. „Szaleni sąsiedzi”
20.00	„Gliny”
21.00	Wiadomości
22.00	„Agentka” dramat
00.30	„Kochając Pabla, nienawidząc Escobara” film fab.
1	
6.00	S. „W rękach losu”
7.00	„Prawie żonaty”
8.00	S. „Ślepa”
9.00	S. „Zakazany owoc”
10.00	S. „Major Crimes”
11.00	S. „Sprawy rodzinne”
12.00	S. „Zabójcze umysły”
13.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Nowy Amsterdam”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	S. „Bądź ze mną”
17.00	S. „Gry losu”
18.00	S. „Nowy Amsterdam”
19.00	S. „Partnerki”
20.00	S. „Prawo i porządek”
21.00	S. „Detektyw z Chelsea”
22.55	S. „Kraina wilków”
00.50	S. „Uwięziony”
TVP 1	

5.50 S. „Dziedziectwo”	17.30 „Zimy żal - Piosenki Jeremiego Przybory i Jerzego Wasowskiego”	23.30 Serial	biograf.	Sakrament”
6.40 S. „Złoty chłopak”		00.30 „Panorama”	00.20 S. dok. „Galeria Widmo”	17.40 „Prosto o gospodarce”
7.30 Audycje Komitetów Wyborczych				18.00 Liturgia Męki Pańskiej
8.00 Projekt: Nadzieja - Wielki Piątek	18.25 „Tryptyk rzymski” film anim.	7.00 „Był taki dzień”	6.00 „Powołani” reportaż	19.50 Święty na każdy dzień
8.30 „Agape Blisko Ciebie”	19.55 „Ludwig van Beethoven” koncert	7.05 „Polacy na ratunek Żydom”	6.30 „Ze szkolnej ławki”	20.00 „Gorzkie żale
9.00 S. „Wydział kryminalny Kitzbühel”	21.00 „Joanna d’Arc” film fab.	7.20 S. „Wojenne dziewczyny”	7.45 Droga krzyżowa z Benedyktem XVI. Światowe Dni Młodzieży 2011	20.55 „Słowo życia”
9.50 „Dziesięcioro przykazań” dramat	23.45 „Porozmawiajmy o życiu i śmierci” spektakl.	8.05 „Okrasa łamie przepisy”	8.35 „Cudowna Pani w bukowskim obrazie” film dok.	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
12.05 „Wielki Tydzień - Droga Krzyżowa”		8.30 „Kamperem po Południu”	8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	21.20 Modlitwa różańcowa
12.35 „Okrasa łamie przepisy”	7.00 „Gra słów. Krzyżówka”	8.45 „Na tropach Historii”	9.00 Informacje dnia	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
13.10 „Agrobiznes”	7.30 „Zakochaj się w Polsce”	8.55 „Archiwum zimnej wojny”	9.15 „Polski punkt widzenia”	22.00 „Serce i oblicze Boga” film dok.
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”	8.00 „Makłowicz w podróży”	9.25 „Fotohistorie”	9.40 „Słowo życia”	22.15 Nabożeństwo Drogi Krzyżowej
13.50 „Dzikie konie. Opowieść z Puszczy” film dok.	8.30 „Pytanie na śniadanie”	9.50 „Myśli na ten czas”	9.45 „Droga pięknego życia” reportaż	23.35 Muzyczne chwile
15.00 S. „Złoty chłopak”	12.10 „Projekt: Nadzieja - Wielki Piątek”	10.00 S. „Święty Augustyn”	10.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”	23.45 „Niedziela”
16.00 „Trędowata” melodramat	12.45 S. „Lepsza połowa”	10.40 „Obcy przybysze w Europie”	10.35 Święty na każdy dzień	23.50 S. dok. „7 Kościołów Apokalipsy”
17.45 Audycje Komitetów Wyborczych	13.10 „Gość Poranka”	11.30 „Korona królów. Jagiellonowie”		00.20 Święty na każdy dzień
18.00 „Teleexpress”	13.35 „To jest grane”	11.55 „Było, nie minęło”	10.45 „Jestem mamą”	00.25 „Regał”
18.25 „Na zawsze w moim sercu” film obycz.	14.00 S. „M jak miłość”	12.20 „Czarna sztuka” film dok.	11.00 Informacje dnia	7.00 Fani czterech kótek
20.00 „Jeden z dziesięciu”	15.35 Polonia 24	12.45 „Kuchnia dwudziestolecia”	11.15 Misterium Męki Pańskiej. Poznań - Cytadela	9.00 Nic do ukrycia
20.30 „19.30”	16.15 S. anim. „Między nami bocianami”	13.15 „W labiryncie”	12.20 „Słowo życia”	11.00 Nagi instynkt przetrwania
20.50 „Gość 19.30”	16.40 „Ale talent”	13.40 „Myśliciele - sylwetki polskie”	12.25 „Głos Polski”	12.00 Ocalić dom
21.20 S. „Będziemy mieszkać razem”	16.50 „Szansa na sukces. Opole 2024”	13.45 „W kotle historii”	12.35 Muzyczne chwile	13.00 Fani czterech kótek
22.05 Droga Krzyżowa z udziałem papieża Franciszka	17.45 „Ja to mam szczęście!”	14.10 „Jerzy Popiełuszko. Posłaniec prawdy” film dok.	12.45 „Życie według świętego Jana Pawła II”	14.00 Fani czterech kótek: samochody marzeń
23.35 „Ben Hur” dramat	18.00 Teleexpress	15.35 „Myśliciele - sylwetki polskie”	13.00 Modlitwa Anioł Pański	15.00 Ocalić dom
	18.20 „Gra słów. Krzyżówka”	15.40 „Woda - nasza przyszłość”	13.03 Informacje dnia	17.00 Skarby z szopy
9.00 „Podróże z historią”	18.50 S. „Leśniczówka”	16.30 „Polacy na ratunek Żydom”	13.20 „Krzyżu Święty, nade wszystko!”	17.30 Walka o bagaż
9.35 „Szpakowski - odkrywając linie”	19.20 „Zakochaj się w Polsce”	16.45 „Giganci historii”	14.10 „Fatimska Droga Krzyżowa”	18.00 Fani czterech kótek
10.00 S. „Pogranicze w ogniu”	19.50 „Ola Polonia”	17.30 „Aż po grób” film dok.	14.35 „Via Dolorosa”	19.00 Jak to działa?
11.10 „Ponette” dramat	20.10 „Niezwykłe historie Biało- Czerwonych”	18.15 „Papież Cierpienia”	15.00 „W męce Mojej szukaj siły i światła” reportaż	19.30 Jak to jest zrobione?
13.00 „Słowobranie”	20.30 „19.30”	18.35 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”	15.30 „Drzwi do lasu”	20.00 Fani czterech kótek: renowacje
13.35 „Legendy opery”	20.55 „Gość 19.30”	18.55 „Był taki dzień”	15.55 „Słowo życia”	21.00 Truckerzy
14.35 „Chce się żyć” film obycz.	21.25 S. „Na sygnale”	19.00 S. „Wojenne dziewczyny”	16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	22.00 Szwedzka kontrola celna
16.35 „Dziecko szczęścia czyli Jeremi Przybora”	21.55 „Księga obyczaju”	19.45 S. dok. „Wyścig po bombę atomową”	16.20 „Mocni w wierze”	23.00 Najszybsze pościgi Ameryki
	22.05 Droga Krzyżowa z udziałem papieża Franciszka	20.35 S. dok. „Pielgrzym Miłości”	16.50 „Ma się rozumieć”	00.00 Fani czterech kótek
		21.00 S. „Dom”	17.00 Informacje dnia	
		22.35 „Zieja” film	17.10 „Siódmy	

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.35	Myśli na ten czas
7.40	Silny w wierze - św. Serafin
8.00	Rok w ogrodzie
8.30	S. „Polskie drogi”
10.00	„Król Maciuś Pierwszy” film anim.
11.20	Imbir i Cytryna
11.45	„Tajemnice Grobu Bożego” film dok.
12.25	Polskie drogi
12.55	Myśli na ten czas
13.00	Polskie Ślady
13.30	Giganci historii
14.15	Fajna Polska
14.40	Va Banque
15.05	„Nie mam czasu na niemość” film dok.
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Ojciec Mateusz”
17.05	Rozmowy w Mackiewiczówce
17.30	Nowe spojrzenie
17.55	Księga obyczajów
18.10	S. „Wiedźmin”
19.00	Info Wilno
19.15	Ewangeliarz Litewski
19.30	„Tu się żyje” film dok.
20.20	Historia jednego obrazu
20.30	„19.30”
20.50	„Gość 19.30”
21.05	The Voice Kids
22.00	Muzeum Polskiej Piosenki
22.10	The Voice Kids
23.05	S. „Ranczo”
23.50	Info Wilno
00.05	„Psy 2. Ostatnia krew” film fab.
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	STOP linia
7.00	Weranda
7.30	Przepisy na dobre życie
8.30	Nie mam tylu lat
9.00, 9.35, 10.35, 11.35	

Dzień dobry Litwo	
9.30, 10.30, 11.30	Wiadomości
12.00	S. dok. „Geniusze wśród zwierząt”
12.50	S. dok. „Prąd Humboldta”
13.45	S. „Astrid i Raphaelle”
15.30	Wiadomości
15.45	Koncert życzeń
17.30	Kuchnia Beaty
18.30	Wiadomości
19.00	Niezwykli ludzie
19.30	Styl
20.30	Panorama
21.00	Liturgia Wielkanocna z wileńskiej archikatedry
23.30	„Grace odłączona” dramat
LRT PLUS	
6.00	Filmy anim.
9.30	„Stuart Malutki 2” film fab.
11.05	„Człowiek ze stali” film fab.
14.05	„Faceci w czerni 2” komedia
15.50	„Rodzina Addamsów” komedia
17.55	„W świecie zwierząt”
18.30	Wiadomości
19.30	„Muzyczna maska”
22.05	„I że cię nie opuszczę” komedia
00.20	„Cienki Bolek” komedia
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Pole bitwy
6.30	Weranda
7.00	Dokąd dalej?
7.55	Złoty umysł
9.00	Zacznij od siebie
9.30	Zielona półka
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?
10.30	Białoruska Pogoń
11.00	Jesteśmy Ukraińcami

11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Śniadanie u sąsiada
12.30	W sercu Litwin
13.30	Gen ciekawości
14.00	Euromaxx
14.30	Restauratorzy
15.00	Spacery
15.30	Prognoza
16.00	Weranda
16.30	Żyjmy jak można czyściej
17.00	S. dok. „Design”
18.00	Legends. A. Ragauskaite
19.00	STOP linia
20.00	To jest kino
21.00	„Doktor No” thriller
22.45	Koncert Georga Michaela w Londynie
BTV	
6.00	Seriale anim.
8.00	S. anim. „Simpsonowie”
9.00	„Na zdrowie”
9.30	„Cisi dobroczyńcy. Historie wytrwałości”
10.00	„Droga żywności”
10.30	„Wróżby Kotryny”
11.00	„Pięciogwiazdkowe mieszkanie”
11.30	„Wezwijmy lekarza!”
12.00	S. dok. „Małe cuda natury”
13.10	„Doktor Dolittle: W pogoni za błahostkami” komedia
14.55	„Bogowie Egiptu” film fab.
17.30	S. dok. „Jestem Rożyte”
18.30	Wiadomości TV3
19.30	„galvOK”
22.00	„Motylek” dramat
00.15	„Tristan i Izolda” film fab.
BTV	
6.00	Wyzwanie
7.00	S. dok.

„Paranormalne zjawiska”	
8.00	„Ale numer!”
9.00	„LEGO Masters”
10.00	S. dok. „Sieci społecznościowe zwierząt”
11.10	S. dok. „Katastrofy ludzkości. Sytuacja nie do opanowania”
12.20	„Hardcorowy lombard”
12.50	„Wojny magazynowe”
13.20	„Realna mistyka”
14.25	Walka ekstrasensów
17.00	Mistrzostwa LKL „Wolves” „Uniclub Casino - Juventus”
19.30	Wrestling
21.30	„Siedem dni” thriller
23.40	Wrestling
rytas.tv	
6.00	Żywi
8.00	W cieniu mężczyzn
8.30	Trzymajcie się
10.00	O przyjemnościach łaźni
10.30	Formuła zdrowia
11.00	Czyste miasta
11.30	Anatomia mieszkania
12.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
14.00	S. „Wyrzekam się”
16.00	Wiadomości
16.30	Litewskie szkoły
17.00	Pierwszy raz. 60+
17.30	Życie w biznesie
18.00	Wiadomości
18.30	Bushido ring
19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
20.00	Msza św.
22.00	„Czerwiec, początek lata” dramat
00.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
6	
5.50	„Gwiazdy lombardu”

6.15	„Zadanie: przeżyć”
7.00	„Mężczyźni z gór”
8.00	„Inny świat”
9.30	„Przewodnik budowlany”
10.00	„Autopilot”
10.30	„Gazas dugnas”
11.00	„Kultura odpadów”
11.30	S. dok. „Stado rekinów”
12.40	S. dok. „Dzika Nowa Zelandia”
13.55	„Przetrawianie”
15.00	„Twardziele”
16.00	Bałycka Liga Koszykówki Kobiet. Finał
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Zaginione złoto Azteków”
20.00	„Jeden na mrozie”
21.00	Wiadomości
21.50	Sport
22.00	„Zaginiony świat: Park Jurajski 3” film fab.
23.50	„Klub miliarderów” dramat
1	
6.00	S. „Ślepa”
7.00	S. „Molfar”
8.00	S. „Sprawy rodzinne”
10.10	S. „Uczeń”
11.20	„Rolnik szuka żony”
12.45	„Młodszy o 10 lat”
13.45	„Smak kraju”
14.45	„Zamierzmy się zżonami”
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Profesor T”
19.45	S. „Śmierć w raj”
21.00	S. „Imma Tataranni”
23.20	S. „Detektyw z Chelsea”
TVP 1	
6.10	„Balans bieli”
7.05	S. „Panna z mokraj głową”
7.40	Audycje Komitetów

	
7.00	Info Wilno
7.15	Wilnoteka
7.30	Wielkanoc na Podhalu
8.00	Wilno na dzień dobry
9.00	Imbir i Cytryna
9.25	Detektyw Literka
9.35	„Fenomen Fogga” film dok.
10.30	Dwa Uniwersytety - Wspólna historia
10.40	Ewangeliarz Litewski
10.50	Życzenia Pary Prezydenckiej
10.55	Msza Święta Zmartwychwstania Pańskiego i błogosławieństwo Urbi et Orbi
13.30	Wielkanoc na Podhalu
13.45	„Jasminum” film obycz.
15.35	Nowe spojrzenie
15.50	Polacy Świata
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Modrzejewska”
17.40	Imbir i Cytryna
18.05	„Krzysztof Klenczon - największe przeboje” koncert
18.45	„Porady na zdrady” komedia
20.20	Którędy po sztukę
20.30	„19.30”
20.50	„Gość 19.30”
21.00	S. „Polskie drogi”
22.30	Kryminalna Wileńszczyzna
22.45	„Nigdy nie mów nigdy” komedia
00.25	„19.30”
00.45	„Gość 19.30”
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Herbata
7.00	Niezwykli ludzie
7.30	Świąteczne myśli
8.00	Babciu, naucz mnie
8.30	Życie na wsi jest dobre

9.00	To jest mój ogród
9.30	Notatki przyrodnika
10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Mój najlepszy przyjaciel
10.55	Wielkanoc. Msza św. i „Urbi et Orbi” z Watykanu”
13.30	„Litewskie dziecko tysiąclecia”
14.30	Detektywi historii
15.30	Wiadomości
15.45	Dainu dainele 2024
17.15	Dajmy czadu.
18.30	Wiadomości
19.00	Najpiękniejsze pieśni poetów
20.30	Panorama
21.00	„Jestem muzyką”
22.50	„La La Land” dramat
01.00	„Doktor No” thriller

6.00	Filmy anim.
9.05	„Sonic. Szybki jak błyskawica” komedia
11.00	„Ace Ventura: Psi detektyw” komedia
12.45	„Piotruś. Wyprawa do Nibylandii” film fab.
15.00	„Jumanji: Przygoda w dżunglii” film fab.
17.20	Teleloto TV gra
18.30	Wiadomości
19.30	„Głos Litwy. Pokolenia”
21.55	„Trzy tysiące lat tęsknoty” dramat
00.10	„Kac Vegas” komedia

LRT PLUS

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Filmy anim.
9.00	Nie ma tylu lat.
9.30	Drogi
10.00	Nabożeństwo wielkanocne z

wileńskiego kościoła ewangelicko-luterańskiego	
11.30	Menora
12.00	„Sowia odysėja” film anim.
12.30	„Szkoła króliczków - złodziej wielkich jaj” film anim.
13.45	„Smok i piegowata piękność” film anim.
15.45	S. „Rycerz Gus”
16.00	Spacer
16.30	Dzień Kultury
17.00	Herbata
18.00	Piłkarska „TOPsport A lya”. „Žalgiris” Kowno - „Žalgiris” Wilno
20.30	Panorama
21.00	Koncert Orkiestry Filharmonii w Oslo
22.50	„Eric Clapton. Życie w dwunastu taktach” film dok.
01.10	„La La Land” dramat

6.00	Seriale anim.
8.00	S. anim. „Simpsonowie”
8.30	„Zagroda marzeń”
9.00	„La Maistas”
10.00	„Świat według kobiet”
11.00	„Sady marzeń”
12.00	„Pingwiny z Madagaskaru” film anim.
13.45	„Życie Pi” dramat
16.20	„Królewna Śnieżka” dramat
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Salsamani”
21.30	„Czarna wdowa” thriller
00.10	„Kapitan Ameryka: Wojna bohaterów” film fab.

6.00	Wyzwanie
7.00	S. dok. „Paranormalne zjawiska”
8.00	„Kolory lasu”
8.30	„Róg tura”
9.00	„LEGO Masters”
9.55	S. dok. „Młode zwierzęta”
11.00	S. dok. „Katastrofy ludzkości. Sytuacja nie do opanowania”
12.10	„Projekt A”
14.15	„Parasol bezpieczeństwa” komedia
16.05	„A.I. Sztuczna inteligencja” dramat
19.05	„Złote dziecko” komedia
21.00	„Mission: Impossible - Ghost Protocol” thriller
23.45	„Jak ugryźć 10 milionów” komedia
01.50	„Siedem dni” thriller

6.00	Żywi
8.00	Czyste miasta
8.30	Akademia wsi
9.00	Msza św.
10.25	Łatwe do zrobienia
11.00	Kod zdrowia
12.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
14.00	S. „Wyrzekam się”
16.00	Wiadomości
16.30	24/7
17.30	Pół godziny z Valatką
18.00	Wiadomości
18.30	„Laima Rendezvous Jūrmala 2023”, wieczór L. Vaikule
19.30	Koncert E. Kučinskasa
22.30	Najlepsze piosenki „Pukasa”
00.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”

6.00	„Gwiazdy lombardu”
6.25	„Zadanie: przeżyć”
7.10	„Mężczyźni z gór”
8.10	„Inny świat”
9.30	„Na jednym końcu haczyk”
10.00	„Zwiadowca przesłóści”
10.30	„E-gazas dugnas”
11.00	„Magazynowe wojny”
11.30	S. dok. „Stado rekinów”
12.40	S. dok. „Dzika Nowa Zelandia”
13.55	„Przetrwanie”
15.00	„Wyzwanie”
16.00	„Wojny magazynowe”
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Zaginione złoto Azteków”
20.00	„Jeden na mrozie”
21.00	Wiadomości TV 3
22.30	NBA Action
22.30	Mistrzostwa NBA. „Cavaliers”- „Nuggets”
01.00	„Zaginiony świat: Park Jurajski 3” film fab.

6.00	S. „Ślepa”
7.00	S. „Molfar”
8.00	S. „Sprawy rodzinne”
10.10	S. „Uczeń”
11.30	„Rolnik szuka żony”
13.00	Pozdrowienia
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Harry Wild”
19.45	S. „Poza rajem”
21.00	S. „Francuskie morderstwa”
23.05	„Nieskrępowany” komedia
01.20	S. „Imma Tataranni”

6.10	„Sprawa dla reportera”
7.05	„Słownik

polsko@polski"	Leśniewskich"	7.32 „Kobiety przy grobie” film dok.	film dok.	22.40 „Retrospekcja”
7.35 Audycje Komitetów Wyborczych	17.35 „Giacomo Carissimi - Jefte” koncert	8.00 „Historia religii”	7.00 „Jestem mamą”	22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa”
7.50 „Słowo na niedzielę”	18.15 „Niedziela z...”	8.15 „Dialog - życie zapisane w listach”	7.15 „Mocni w wierze”	22.55 „Człowiek Boga” film dok.
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry	19.15 „Co mi zrobisz jak mnie złapiesz” komedia	9.00 S. dok. „Klejnoty Alp, wielkie jeziora Włoch”	7.45 „Regał”	23.45 „Jak wygrać małżeństwo”
9.00 „Tydzień”	21.00 „Podróż do Indii” film obycz.	9.50 „Myśli na ten czas”	8.15 „Ziemia mojego Zbawiciela” film dok.	00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
9.35 „List. Przesłanie dla Ziemi” film dok.	23.50 „Van Gogh. Zboża i chmury” film dok.	10.00 „Położna” film dok.	8.45 „Ocalić od zapomnienia”	00.30 „Tam, gdzie Bóg płacze”
10.55 Msza Święta Zmartwychwstania Pańskiego i błogosławieństwo Urbi et Orbi		10.55 „Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego”	8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	
13.35 „Wielki Tydzień – Wielkanoc”	7.00 „Zrujnowani odbudowani”	11.05 Działo się w Krakowie	9.00 „Słowo życia”	
14.10 „Poszukiwany, poszukiwana” komedia	7.35 S. „Czarne chmury”	11.10 Historia Zmartwychwstania	9.05 „Ziemia Święta - Pięta Ewangelia”	
15.50 „Był sobie pies 2” komedia	8.30 „Śpiewajmy z Arką Alleluja” koncert	11.25 „Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego”	9.25 Święty na każdy dzień	6.00 „Kolia - toczący się kamień” film fab.
17.45 „Audycje Komitetów Wyborczych”	9.20 „Magiczne drzewo” film przygod.	11.45 „Przystanek slow food”	9.30 „Z Parlamentu Europejskiego”	8.00 „Klucz do wieczności” film fab.
18.00 „Teleexpress”	10.50 „Słowo na niedzielę”	12.05 „Wełtawa - złota rzeka” film dok.	10.00 S. dok. „Prymas Stefan Wyszyński”	9.55 „Czarna skrzynka” film fab.
18.35 S. „Komisarz Alex”	10.55 Msza Święta Zmartwychwstania Pańskiego i błogosławieństwo Urbi et Orbi	13.00 „Jan Paweł II wciąż żywy”	10.10 Spotkanie z Magdą Buczek	12.00 „O północy w Paryżu” film fab.
19.40 „Jaka to melodia?”	13.35 „Wołytylowie. Drogi do świętości” film dok.	13.50 „Śledztwo w sprawie miłosierdzia bożego” film dok.	10.15 „Manna z nieba”	13.40 „Kochaj ich wszystkich” film fab.
20.30 „19.30”	14.40 S. „Czarne chmury”	14.40 „Historia religii”	10.30 „Historia krzyża na Tarnicy” film dok.	15.20 „Jeden dzień” film fab.
20.50 „Gość 19.30”	15.30 Wielkanocny Koncert Dobrej Nadziei	14.55 „Geniusze i marzyciele. Józef Hofmann”	10.55 „Słowo życia”	17.05 „Bigger - Historia Joego Weidera” film fab.
21.20 S. „Matylda”	15.45 „Ranczo Wilkowyje” komedia	15.50 „Galeria sztuki na ekranie”	11.40 Msza Święta w uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego w Watykanie	19.00 „Hero” film fab.
22.20 „Rolnik szuka żony”	17.30 „Polacy to wiedzą!”	16.35 „Woda - nasza przyszłość”	12.35 „Niedziela”	20.40 „Ojczyzna” film fab.
23.30 „Dzień dobry, kocham cię” komedia	18.00 „Teleexpress”	17.25 „Był taki dzień”	12.40 „Kalina” film anim.	22.45 „Semper Fi” film fab.
	18.20 „Gangsterzy i filantropi” komedia	17.30 „Kobiety przy grobie” film dok.	13.00 Błogosławieństwo „Urbi et Orbi”	00.25 „SexiPistols” film fab.
9.00 Wielkopiątkowe nabożeństwo luterzańskie w Świdnicy	19.50 „KFPP Opole - Opole 2008”	17.55 S. dok.	13.20 „Papież Polak do Rodaków”	
10.05 S. anim. „Ktoś i Coś”	20.30 „19.30”	18.20 „Dialog - życie zapisane w listach”	13.45 Muzyczne chwile	7.00 Jak to jest zrobione?
10.35 „Tamte lata, tamte dni”	20.55 „Gość 19.30”	19.05 S. dok. „Klejnoty Alp, wielkie jeziora Włoch”	14.00 „Jutrzenka nadziei” film fab.	9.00 Fani czterech kótek
11.15 „Galeria sztuki na ekranie - Wielkanoc w sztuce”	21.20 S. „Komisarz Alex”	20.00 S. „Życie na gorąco”	15.45 „Operacja Baxis” film dok.	11.00 Skarby z szopy
12.15 S. „Thierry Śmiałek”	22.15 „Potop” (1) film kostium.	21.15 S. „Kres niewinności”	17.00 Informacje dnia	13.00 Łowcy staroci
13.35 „Dom z kart” film fab.	01.00 Panorama	22.00 „Wielkanoc” film TVP	17.10 Koncert życzeń	15.00, 19.00 Łowcy staroci: renowacje
15.35 „Księga Przestrzeni”		22.35 „Braciszek” dramat	17.50 „Resurrexit” oratorium	17.00 Łowcy opali
16.15 S. „Przygody pana Michała”		00.15 „Pan Wołodyjowski” film histor.	18.30 „Sól Ziemi”	18.00 Mark Rober - naukowiec z Youtube'a
16.55 S. „Rodzina	7.30 „Był taki dzień”	6.05 „Nowo nawróceni”	18.55 „Poczet Wielkich Polaków”	20.00 Graty Dereka Bieriego
			19.00 Modlitwa Regina Coeli	21.00 Karciani kanciarze
			19.05 Informacje dnia	22.00 Wściekłość na drodze
			19.15 Msza F-dur księcia J.M.K. Poniatowskiego	23.00 Viralowe zbrodnie
			20.10 Filmy anim.	
			21.00 Informacje dnia (wydanie główne)	
			21.20 Modlitwa różańcowa	
			21.50 „Myśląc Ojczyzna”	
			22.00 Apel Jasnogórski	
			22.20 Informacje dnia	

TVP WILNO	
7.00	Przyjaciele - Zazdrość
7.10	„Śpiewajmy z Arką Alleluja” koncert
7.15	Jak to działa
7.45	„Niesamowita historia wielkiej gruszki” film fab.
9.10	Wielkanocna radość śpiewania z Arką Noego
9.35	S. „Sześć siostr”
10.55	Gra słów
11.20	Przyjaciele - Zazdrość
11.45	Rozmowy w Mackiewiczówce
12.15	Drogi do Kościoła
13.00	„Kto nas wzywa - 70 lat GOPR” koncert
14.45	Anna Dymna - spotkajmy się
15.10	Polacy to wiedzą!
15.35	Moda na język polski
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.25	„Lalka” film fab.
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.30	„Tyle radości”
20.30	„19.30”
20.55	„Gość 19.30”
21.00	„Młyn i krzyż” film kostium.
22.30	Księga obyczaju
22.45	„Anna German w sercach ludzi” film dok.
00.15	Info Wilno
00.30	Studio Wilno
00.50	Wilnoteka
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	„Niedzielne przemyslenia”
6.30	„Niezwykli ludzie”
7.00	Styl
8.00	„Księżniczka

9.00	Maleen”
9.00	„Jaś i Małgosia”
10.00	„Super Cute Animals” film dok.
10.50	„Kalendarz Natury. Kwiecień” film dok.
11.40	„Młode pandy” film dok.
12.30	Kto i dlaczego?
13.00	„Niesamowity Maurycy” film anim.
14.40	„Nigdzie specjalne” film dok.
16.15	Koncert pamięci A. Raudonikasa
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Wiadomości
19.00	Koncert wsparcia funduszu „Za zwycięstwo dla życia” (20.30 Panorama)
22.30	„Żegnaj Christopher Robin” dramat
00.15	„Nieszczególne miejsce” dramat
	
6.00	„Asteriks i Obeliks: Tajemnica magicznego wywaru” film anim.
9.35	„Sonic 2. Szybki jak błyskawica” komedia
11.55	„Ace Ventura. Zew natury” komedia
13.45	„Marley i ja” komedia
16.05	„Jumanji. Następny poziom” komedia
18.30	Wiadomości
19.30	„Kot w butach” film anim.
21.15	„Błogość” dramat
23.25	„Stara szkoła” western
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki

6.05	Litewskiej Kuchnia Beaty
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Droga ewangelików
8.00	Najpiękniejsze pieśni poetów
9.30	„McCurry. W pogoni za kolorem” film dok.
11.00	„Królowie boiska” komedia
12.30	„Miłość pisana braillem” komedia
14.00	„Na ostrzu: Ogień i lód” dramat
15.30	S. „Z pamiętnika położnej”
16.30	Styl
17.30	Scena LRT PLIUS
19.00	Weranda
19.30	S. dok. „W poszukiwaniu bohaterów ostatniej akcji”
20.30	Panorama
21.00	S. dok. „Janet Jackson”
22.35	Jestem muzyką
00.20	Wiadomości DW (ros.)
00.35	Dziś na świecie (ros.)
01.00	(Nie)stracone pokolenie
	
6.00	Seriale anim.
8.40	„My Little Pony. Nowe pokolenie” film anim.
10.20	„Hop” dramat
12.10	„Edward Nożycoręki” melodramat
14.25	„Mała syrenka” dramat
16.15	„Eragon” dramat
18.30	TV3 wiadomości
19.30	Wręczenie Nagród „Złote Cebule”
23.00	„Kick-Ass 2” film fab.
01.05	„Czarna wdowa” film fab.

	
6.20	S. dok. „Podwodny wszechświat”
6.55	S. dok. „Katastrofy ludzkości”
8.05	S. dok. „Młode zwierząt”
9.15	S. dok. „Ogniste ptaki”
10.30	S. dok. „Zapomniane lasy Malezji”
11.45	43. Międzynarodowy Festiwal Cyrkowy w Monte Carlo
13.50	„Projekt A” komedia
16.05	„Księżę w Nowym Jorku” komedia
18.30	Mistrzostwa LKL „7bet-Lietkabelis”-„Žalgiris”
21.00	„Mission: Impossible - Fallout” film fab.
23.25	„Kac Vegas w Bangkoku” komedia
rytas.tv	
5.30	O przyjemnościach łązni
6.00	Formuła zdrowia
6.30	24/7
7.30	Anatomia mieszkania
8.00	Godzina TV Wolność
9.00	„Kate: Tworzenie współczesnej królowej” film dok.
10.15	„Księżna Diana: Życie po śmierci” film dok.
11.30	Cel podróży
12.00	Czyste miasta
12.30	Akademia wsi
13.00	„Chleb orzechowy” film dok.
14.45	„Wilczy problem” film dok.
16.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda

16.30	Pierwszy raz. 60 +
17.00	Godzina TV Wolność
18.00	Reporter
18.20	Sport. Pogoda
18.30	„Laima Rendezvous Jürmala 2023”, wieczór ukraiński
19.30	Najlepsze piosenki „Pukasa”
23.00	Łatwe do zrobienia
23.30	Godzina TV Wolność
00.30	„Laima Rendezvous Jürmala 2023”, wieczór zagraniczny
	
5.45	S. „FBI”
7.30	S. „Cobra 11”
8.30	„Autopilot”
9.00	„E-gazas dugnas”
9.30	„Kultura odpadów”
10.00	S. dok. „Stado rekinów”
11.00	S. „Szaleni sąsiedzi”
12.00	„Talenty Ameryki”
13.00	„Gwiazdy lombardu”
14.00	S. „Cobra 11”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „FBI”
18.00	S. „Simpsonowie”
19.00	S. „Szaleni sąsiedzi”
20.00	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00	„Spartan” film fab.
23.10	„Uśpieni” thriller
01.05	S. „Mężczyźni z gór”
	
6.00	S. „W rękach losu”
7.00	„Prawie żonaty”
8.00	S. „Ślepa”
9.00	S. „Zakazany owoc”
10.00	S. „Major

Spóźniony bocian już jest w Słobodzie

Do Słobody zawitał bocian. Z opóźnieniem... o 1 dobę. Oczekiwaliśmy na jego przylot na Zwiastowanie. Uroczystość Zwiastowania Pańskiego (i Dzień Świętości Życia) obchodzona jest w Kościele tradycyjnie dokładnie 9 miesięcy przed Bożym Narodzeniem — w dniu 25 marca. Tego dnia wspomina się przyjście archanioła Gabriela do Maryi, by zwiastować Jej, że za sprawą Ducha Świętego pocznie Syna Bożego. A tymczasem wiosna rozpala pogodę coraz większym ciepłem. Synoptycy na Wielkanoc zapowiadają nawet do 20 st. ciepła, które nie wypcha ani deszcz, ani silny wiatr!

Zdjęcie i tekst: Henryk Sielewicz

Wysokie góry „ocieplają się szybciej niż cała planeta”

Góry ocieplają się znacznie szybciej niż niżej położone tereny. Odzwierciedlają to, co w przyszłości może się dzieć w innych miejscach naszej planety. Zmiany klimatu zaburzają bioróżnorodność Alp — donosi międzynarodowy zespół naukowców.

„Nasza praca pokazuje, jak ważny jest czas dla wielu sezonowych procesów związanych z roślinami i glebą. Ludzie mogą zauważać spowodowane zmianami klimatu rozbieżności w czasie pojawienia się kwiatów i zapyłających owadów. W naszym badaniu pokazaliśmy, że procesy zachodzące w roślinach i glebie rządzone są przez fascynującą dynamikę sezonową. Ona także może być zaburzona przez zmiany klimatyczne. Jednocześnie wysokie góry są jak kanarek w kopalni, ponieważ ocieplają się dużo szybciej niż cała planeta. Z tego powodu nasze odkrycie jest szczególnie alarmujące” — powiedział dr Arthur Broadbent, główny autor badania opisanego w czasopiśmie „Global Change Biology”.

Niepokojące zachowania szympanszów w zoo

Do nietypowych zachowań szympanszów dochodzi w ogrodzie zoologicznym w Magdeburgu na północy Niemiec. Zwierzęta wyrrywają sobie i swoim współtowarzyszom włosy z całego ciała. Dlaczego to robią? Przedstawiciele tamtejszej organizacji praw zwierząt uważają, że zwierzęta wykazują w ten sposób oznaki poważnego stresu fizjologicznego. Wydaje się jednak, że w Magdeburgu sytuacja wymknęła się spod kontroli. obrońcy praw zwierząt alarmowali o nietypowym zachowaniu szympanszów. Jak podkreślali, małpy wykazywały „objawy poważnych zaburzeń związanych ze stresem psychicznym”.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Zakwitły krokusy i przebiśniegi, a to znaczy, że z każdym dniem będzie coraz bardziej zielono i kolorowo **Fot. M. P.**